

Univerzális programozás

Így neveld a programozód!

Ed. BHAX, DEBRECEN,
2019. február 19, v. 0.0.4

Copyright © 2019 Dr. Bátfai Norbert

Copyright (C) 2019, Norbert Bátfai Ph.D., batfai.norbert@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail.com,

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.3 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in the section entitled "GNU Free Documentation License".

<https://www.gnu.org/licenses/fdl.html>

Engedélyt adunk Önnek a jelen dokumentum sokszorosítására, terjesztésére és/vagy módosítására a Free Software Foundation által kiadott GNU FDL 1.3-as, vagy bármely azt követő verziójának feltételei alapján. Nincs Nem Változtatható szakasz, nincs Címlapszöveg, nincs Hátlapszöveg.

<http://gnu.hu/fdl.html>

COLLABORATORS

	<i>TITLE :</i> Univerzális programozás		
<i>ACTION</i>	<i>NAME</i>	<i>DATE</i>	<i>SIGNATURE</i>
WRITTEN BY	Bátfai, Norbert, Bátfai, Mátyás, Bátfai, Nándor, Ács Bátfai, Margaréta	2020. szeptember 27.	

REVISION HISTORY

NUMBER	DATE	DESCRIPTION	NAME
0.0.1	2019-02-12	Az iniciális dokumentum szerkezetének kialakítása.	nbatfai
0.0.2	2019-02-14	Inciális feladatlisták összeállítása.	nbatfai
0.0.3	2019-02-16	Feladatlisták folytatása. Feltöltés a BHAX csatorna https://gitlab.com/nbatfai/bhax repójába.	nbatfai
0.0.4	2019-02-19	A Brun tételes feladat kidolgozása.	nbatfai

Ajánlás

„To me, you understand something only if you can program it. (You, not someone else!) Otherwise you don't really understand it, you only think you understand it.”

—Gregory Chaitin, *META MATH! The Quest for Omega*, [METAMATH]

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	1
1. Vízió	2
1.1. Mi a programozás?	2
1.2. Milyen doksikat olvassak el?	2
1.3. Milyen filmeket nézzek meg?	3
II. Tematikus feladatok	4
2. Helló, Turing!	6
2.1. Végtelen ciklus	6
2.2. Lefagyott, nem fagyott, akkor most mi van?	8
2.3. Változók értékének felcserélése	10
2.4. Labdapattogás	11
2.5. Szóhossz és a Linus Torvalds féle BogomIPS	13
2.6. Helló, Google!	14
2.7. A Monty Hall probléma	15
2.8. 100 éves a Brun tétel	16
3. Helló, Chomsky!	20
3.1. Decimálisból unárisba átváltó Turing gép	20
3.2. Az $a^n b^n c^n$ nyelv nem környezetfüggetlen	20
3.3. Hivatkozási nyelv	20
3.4. Saját lexikális elemző	22
3.5. Leetspeak	23
3.6. A források olvasása	25
3.7. Logikus	26
3.8. Deklaráció	27

4. Helló, Caesar!	31
4.1. double ** háromszögmátrix	31
4.2. C EXOR titkosító	33
4.3. Java EXOR titkosító	34
4.4. C EXOR törő	34
4.5. Neurális OR, AND és EXOR kapu	37
4.6. Hiba-visszaterjesztéssel perceptron	37
5. Helló, Mandelbrot!	44
5.1. A Mandelbrot halmaz	44
5.2. A Mandelbrot halmaz a <code>std::complex</code> osztállyal	46
5.3. Biomorfok	49
5.4. A Mandelbrot halmaz CUDA megvalósítása	52
5.5. Mandelbrot nagyító és utazó C++ nyelven	53
5.6. Mandelbrot nagyító és utazó Java nyelven	63
6. Helló, Welch!	64
6.1. Első osztályom	64
6.2. LZW	66
7. Helló, Conway!	75
7.1. Hangyaszimulációk	75
7.2. Java életjáték	93
7.3. Qt C++ életjáték	93
7.4. BrainB Benchmark	104
8. Helló, Schwarzenegger!	126
8.1. Szoftmax Py MNIST	126
8.2. Mély MNIST	126
8.3. Minecraft-MALMÖ	126
9. Helló, Chaitin!	127
9.1. Iteratív és rekurzív faktoriális Lisp-ben	127
9.2. Gimp Scheme Script-fu: króm effekt	127
9.3. Gimp Scheme Script-fu: név mandala	127

10. Helló, Gutenberg!	128
10.1. Programozási alapfogalmak	128
10.2. Programozás bevezetés	129
10.3. Programozás	131
10.4. Mobil programozás	132
 III. Második felvonás	 133
11. Helló, Arroway!	135
11.1. 0.hét	135
11.2. 1.hét	137
11.3. Java osztályok a Pi-ben	141
 IV. Irodalomjegyzék	 142
11.4. Általános	143
11.5. C	143
11.6. C++	143
11.7. Lisp	143

Ábrák jegyzéke

2.1. A B_2 konstans közelítése	19
4.1. A double ** háromszögmátrix a memóriában	33
5.1. A Mandelbrot halmaz a komplex síkon	45
7.1. Hangyaszimuláció UML diagram	93

Előszó

Amikor programozónak terveztem állni, ellenezték a környezetemben, mondván, hogy kell szövegszerkesztő meg táblázatkezelő, de az már van... nem lesz programozói munka.

Tévedtek. Hogy egy generáció múlva kell-e még tömegesen hús-vér programozó vagy olcsóbb lesz allokálni igény szerint pár robot programozót a felhőből? A programozók dolgozók lesznek vagy papok? Ki tudhatná ma.

Mindenesetre a programozás a teoretikus kultúra csúcsa. A GNU mozgalomban látom annak garanciáját, hogy ebben a szellemi kalandban a gyerekeim is részt vehessenek majd. Ezért programozunk.

Hogyan forgasd

A könyv célja egy stabil programozási szemlélet kialakítása az olvasóban. Módszere, hogy hetekre bontva ad egy tematikus feladatcsokrot. Minden feladathoz megadja a megoldás forráskódját és forrásokat feldolgozó videókat. Az olvasó feladata, hogy ezek tanulmányozása után maga adja meg a feladat megoldásának lényegi magyarázatát, avagy írja meg a könyvet.

Miért univerzális? Mert az olvasótól (kvázi az írótól) függ, hogy kinek szól a könyv. Alapértelmezésben gyerekeknek, mert velük készítem az iniciális változatot. Ám tervezem felhasználását az egyetemi programozás oktatásban is. Ahogy szélesedni tudna a felhasználók köre, akkor lehetne kiadása különböző korosztályú gyerekeknek, családoknak, szakköröknek, programozás kurzusoknak, felnőtt és továbbképzési műhelyeknek és sorolhatnánk...

Milyen nyelven nyomjuk?

C (mutatók), C++ (másoló és mozgató szemantika) és Java (lebutított C++) nyelvekből kell egy jó alap, ezt kell kiegészíteni pár R (vektoros szemlélet), Python (gépi tanulás bevezető), Lisp és Prolog (hogyan lássuk mást is) példával.

Hogyan nyomjuk?

Rántsd le a <https://gitlab.com/nbatfai/bhax> git repót, vagy méginkább forkolj belőle magadnak egy sajátot a GitLabon, ha már saját könyvön dolgozol!

Ha megvannak a könyv DocBook XML forrásai, akkor az alább látható **make** parancs ellenőrzi, hogy „jól formázottak” és „érvényesek-e” ezek az XML források, majd elkészíti a dblatex programmal a könyved pdf változatát, íme:

```
batfai@entropy:~$ cd glrepos/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook/
batfai@entropy:~/glrepos/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook$ make
rm -f bhax-textbook-fdl.pdf
xmllint --xinclude bhax-textbook-fdl.xml --output output.xml
xmllint --relaxng http://docbook.org/xml/5.0/rng/docbookxi.rng output.xml  ←
--noout
output.xml validates
rm -f output.xml
dblatex bhax-textbook-fdl.xml -p bhax-textbook.xsl
Build the book set list...
Build the listings...
XSLT stylesheets DocBook - LaTeX 2e (0.3.10)
=====
Stripping NS from DocBook 5/NG document.
Processing stripped document.
Image 'dblatex' not found
Build bhax-textbook-fdl.pdf
'bhax-textbook-fdl.pdf' successfully built
```

Ha minden igaz, akkor most éppen ezt a legenerált `bhax-textbook-fdl.pdf` fájlt olvasod.

A DocBook XML 5.1 új neked?

Ez esetben forgasd a <https://tdg.docbook.org/tdg/5.1/> könyvet, a végén találsz az informatikai szövegek jelölésére használható gazdag „API” elemenkénti bemutatását.

I. rész

Bevezetés

DRAFT

1. fejezet

Vízió

1.1. Mi a programozás?

Ne cifrázzuk: programok írása. Mik akkor a programok? Mit jelent az írásuk?

Azt nem tudom, hogy mit jelent a program írása, de arról már kezd lenni egy kis tudásom hogy hogyan kell programot írni és az mindig egy irányba mutat egy bonyolultnak tűnő problémát kell olyan szintű kis elemi lépésekre leírni, hogy egy olyan buta készülék ami csak tranzistorokból épül fel végre tudja hajtani. De ez az eljárás minden esetben egy jobb megértést biztosít mintha csak meg tanultam volna az adott problémáról szóló dolgokat.

1.2. Milyen doksikat olvassak el?

- Kezd ezzel: <http://esr.fsf.hu/hacker-howto.html>!
- Olvasgasd aztán a kézikönyv lapjait, kezd a **man man** parancs kiadásával. A C programozásban a 3-as szintű lapokat fogod nézegetni, például az első feladat kapcsán ezt a **man 3 sleep** lapot
- C kapcsán a [**KERNIGHANRITCHIE**] könyv adott részei.
- C++ kapcsán a [**BMECPP**] könyv adott részei.
- Az igazi kockák persze csemegéznek a C nyelvi szabvány **ISO/IEC 9899:2017** kódcsipeteiből is.
- Amiből viszont a legeslegjobban lehet tanulni, az a **The GNU C Reference Manual**, mert gcc specifikus és programozókra van hangolva: szinte csak 1-2 lényegi mondat és apró, lényegi kódcsipetek! Aki pdf-ben jobban szereti olvasni: <https://www.gnu.org/software/gnu-c-manual/gnu-c-manual.pdf>
- Az R kódok olvasása kis általános tapasztalat után automatikusan, erőfeszítés nélkül menni fog. A Python nincs ennyire a spektrum magától értetődő végén, ezért ahhoz olvasd el a [**BMECPP**] könyv - 20 oldalas gyorstalpaló részét.

1.3. Milyen filmeket nézzek meg?

- 21 - Las Vegas ostroma, <https://www.imdb.com/title/tt0478087/>, benne a **Monty Hall probléma** bemutatása.
- Kódjátszma, <https://www.imdb.com/title/tt2084970>, benne a **kódtörő feladat** élménye.

DRAFT

II. rész

Tematikus feladatok

DRAFT

Bátf41 Haxor Stream

A feladatokkal kapcsolatos élő adásokat sugároz a <https://www.twitch.tv/nbatfai> csatorna, melynek permanens archívuma a <https://www.youtube.com/c/nbatfai> csatornán található.

DRAFT

2. fejezet

Helló, Turing!

2.1. Végtelen ciklus

Írj olyan C végtelen ciklusokat, amelyek 0 illetve 100 százalékban dolgoztatnak egy magot és egy olyat, amely 100 százalékban minden magot!

Megoldás videó: <https://youtu.be/lvmi6tyz-nl>

Megoldás forrása: [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Turing/infty-f.c](#), [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Turing/infty-w.c](#).

Számos módon hozhatunk és hozunk létre végtelen ciklusokat. Vannak esetek, amikor ez a célunk, például egy szerverfolyamat fusson folyamatosan és van amikor egy bug, mert ott lesz végtelen ciklus, ahol nem akartunk. Saját példánkban ilyen amikor a PageRank algoritmus rázza az 1 liter vizet az internetben, de az iteráció csak nem akar konvergálni...

A **top** segítségével tudjuk monitorozni a programok CPU kihasználását.

Egy mag 100 százalékban:

```
int
main ()
{
    for (;;) ;

    return 0;
}
```

vagy az olvashatóbb, de a programozók és fordítók (szabványok) között kevésbé hordozható

```
int
#include <stdbool.h>
main ()
{
    while(true);
}
```



```
return 0;
}
```

```
top - 09:52:14 up 44 min,  1 user,  load average: 0,58, 0,50, 0,37
Tasks: 240 total,   2 running, 183 sleeping,   0 stopped,   0 zombie
%Cpu0  :  0,6 us,   0,6 sy,   0,0 ni, 94,0 id,   0,0 wa,   0,0 hi,  4,7 si,   ↵
      0,0 s
%Cpu1  :  1,7 us,   0,7 sy,   0,0 ni, 97,7 id,   0,0 wa,   0,0 hi,   0,0 si,   ↵
      0,0 s
%Cpu2  :  1,0 us,   0,7 sy,   0,0 ni, 97,3 id,   0,0 wa,   0,0 hi,   1,0 si,   ↵
      0,0 s
%Cpu3  :100,0 us,   0,0 sy,   0,0 ni,  0,0 id,   0,0 wa,   0,0 hi,   0,0 si,   ↵
      0,0 s
KiB Mem : 3945424 total,  155968 free, 2224096 used, 1565360 buff/cache
KiB Swap: 2017304 total, 1829144 free,  188160 used. 1133028 avail Mem

  PID USER      PR  NI   VIRT   RES   SHR S  %CPU  %MEM     TIME+ COMMAND
 4155 j          20   0   4372    768   704 R 100,0   0,0   0:20.92 1
```

Jól látszik, hogy a program csak egy magot használ a négyből.

Azért érdemes a `for (; ;)` hagyományos formát használni, mert ez minden C szabvánnyal lefordul, másrészt a többi programozó azonnal látja, hogy az a végtelen ciklus szándékunk szerint végtelen és nem szoftverhiba. Mert ugye, ha a `while`-al trükközünk egy nem triviális `1` vagy `true` feltétellel, akkor ott egy másik, a forrást olvasó programozó nem látja azonnal a szándékunkat.

Egyébként a fordító a `for`-os és `while`-os ciklusból ugyanazt az assembly kódot fordítja:

```
$ gcc -S -o infty-f.S infty-f.c
$ gcc -S -o infty-w.S infty-w.c
$ diff infty-w.S infty-f.S
1c1
<  .file "infty-w.c"
---
>  .file "infty-f.c"
```

Egy mag 0 százalékban:

```
#include <unistd.h>
int
main ()
{
    for ( ; ; )
        sleep(1);

    return 0;
}
```

Ennel a feladatnál a program futatása során nem tapasztalunk semmi érdekeset a `top` segítségével, esetleg annyit hogy a sleeping programok száma meg ugrik eggyel.

Minden mag 100 százalékban:

```
#include <omp.h>
int
main ()
{
#pragma omp parallel
{
    for (;;)
}
    return 0;
}
```

A `gcc infty-f.c -o infty-f -fopenmp` paranccssorral készíthető el a futtatható program.

```
top - 20:09:06 up 3:35, 1 user, load average: 5,68, 2,91, 1,38
Tasks: 329 total, 2 running, 256 sleeping, 0 stopped, 1 zombie
%Cpu0 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu1 : 99,7 us, 0,3 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu2 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu3 : 99,7 us, 0,3 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu4 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu5 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu6 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu7 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
KiB Mem :16373532 total,11701240 free, 2254256 used, 2418036 buff/cache
KiB Swap:16724988 total,16724988 free, 0 used. 13751608 avail Mem
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	COMMAND
5850	batfai	20	0	68360	932	836	R	798,3	0,0	8:14.23	infty-f

Werkfilm

- <https://youtu.be/lvmi6tyz-nl>

2.2. Lefagyott, nem fagyott, akkor most mi van?

Mutasd meg, hogy nem lehet olyan programot írni, amely bármely más programról eldönti, hogy le fog-e fagyni vagy sem!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: tegyük fel, hogy akkora haxorok vagyunk, hogy meg tudjuk írni a `Lefagy` függvényt, amely tetszőleges programról el tudja dönteni, hogy van-e benne végtelen ciklus:

```
Program T100
{
```

```
boolean Lefagy(Program P)
{
    if(P-ben van végtelen ciklus)
        return true;
    else
        return false;
}

main(Input Q)
{
    Lefagy(Q)
}
}
```

A program futtatása, például akár az előző v. c ilyen pszeudókódjára:

```
T100 (t.c.pseudo)
true
```

akár önmagára

```
T100 (T100)
false
```

ezt a kimenetet adja.

A T100-as programot felhasználva készítsük most el az alábbi T1000-set, amelyben a Lefagy-ra épülő Lefagy2 már nem tartalmaz feltételezett, csak konkrét kódot:

```
Program T1000
{

    boolean Lefagy(Program P)
    {
        if(P-ben van végtelen ciklus)
            return true;
        else
            return false;
    }

    boolean Lefagy2(Program P)
    {
        if(Lefagy(P))
            return true;
        else
            for(;;);
    }

    main(Input Q)
    {
        Lefagy2(Q)
    }
}
```

```
}  
  
}
```

Mit for kiírni erre a T1000 (T1000) futtatásra?

- Ha T1000 lefagyó, akkor nem fog lefagyni, kiírja, hogy true
- Ha T1000 nem fagyó, akkor pedig le fog fagyni...

akkor most hogy fog működni? Sehogy, mert ilyen Lefagy függvényt, azaz a T100 program nem is létezik.

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

2.3. Változók értékének felcserélése

Írj olyan C programot, amely felcseréli két változó értékét, bármiféle logikai utasítás vagy kifejezés használata nélkül!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2018/08/28/10_begin_goto_20_avagy_elindulunk

Megoldás forrása:

```
Változó csere  
#include <iostream>  
  
int main()  
{  
    int a = 4;  
    int b = 6;  
    std::cout << "a=" << a << " b=" << b << std::endl;  
  
    //segéd változó segítségével  
  
    int c;  
  
    c = a;  
    a = b;  
    b = c;  
    std::cout << "a=" << a << " b=" << b << std::endl;  
  
    //műveletek segítségével  
  
    a = a + b;
```

```
b = a - b;
a = a - b;
std::cout << "a=" << a << " b=" << b << std::endl;

//EXOR segítségével
a = a ^ b;
b = a ^ b;
a = a ^ b;
std::cout << "a=" << a << " b=" << b << std::endl;

}
```

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

Két változó felcserélését több fajta képen végre lehet hajtani ezek ebből csak pár példát mutattam be. Az első példa egy segéd változót használ, a többi pedig műveletek segítségével cseréli fel a két változót.

2.4. Labdapattogás

Először if-ekkel, majd bármiféle logikai utasítás vagy kifejezés használata nélkül írd egy olyan programot, ami egy labdát pattogtat a karakteres konzolon! (Hogy mit értek pattogtatás alatt, alább láthatod a videókon.)

Megoldás videó: <https://bhaxor.blog.hu/2018/08/28/labdapattogas>

Megoldás forrása:

```
Labda patogtatas
{

#include <stdio.h>
#include <curses.h>
#include <unistd.h>

int main ( void )
{
    WINDOW *ablak;
    ablak = initscr ();

    int x = 1;
    int y = 1;

    int xnov = 1;
    int ynov = 1;
```

```
int mx;
int my;

for (;;) {

    getmaxyx(ablak, my, mx);

    mvprintw(y, x, "O");

    int direction[mx][my][2]; //0 = az x ; 1 = az y irányal

    for (int i = 0; i < mx; i++) {
        for (int j = 0; j < my; j++) {
            direction[i][j][0] = 1;
            direction[i][j][1] = 1;
        }
    }

    for (int i = 0; i < my; i++) {
        direction[0][i][0] = -1;
        direction[mx - 1][i][0] = -1;
    }
    for (int i = 0; i < mx; i++) {
        direction[i][0][1] = -1;
        direction[i][my-1][1] = -1;
    }

    refresh ();
    usleep ( 100000 );
    clear();

    x = x + xnov;
    y = y + ynov;

    xnov = xnov * direction[x][y][0];
    ynov = ynov * direction[x][y][1];

}

return 0;
}
```

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

Az alap ötletet az adta hogy az if -es megoldásban xnov, ynov -1 gyel lett szorozva nem pedig egy szerü érték adással lett meg változtatva. Ebből ki folyólag kezdtem el gondolkodni azon, hogy hogyan tudnám meg fordítani a az irányvektorokat az ablaki szélein. Egy "térképet" sikerült alkotni ami meg adja hogy adott pontba merre kell tovább haladnia a labdának ez a térképem a 3D tömb, az első két dimenzió az adott pont x y kordi nátája a harmadik pedig a tovább haladás irányát adja meg. A ciklus mag minden egyes

lefutásánál feltöltésre kerül a tömb ez nem feltétlenül optimális de így tud reagálni az ablak méretének a megváltozására (ha használhatnánk if-et akkor egy egyszerű feltétellel meg lehetne vizsgálni hogy megváltozott-e az ablak mérete és csak akkor feltölteni ha igen).

2.5. Szóhossz és a Linus Torvalds féle BogomIPS

Írj egy programot, ami megnézi, hogy hány bites a szó a gépeden, azaz mekkora az int mérete. Használd ugyanazt a while ciklus fejet, amit Linus Torvalds a BogomIPS rutinjában!

Megoldás videó: https://youtu.be/9KnMqrkj_kU, <https://youtu.be/KRZlt1ZJ3qk>, .

Bemutató videó: <https://youtu.be/YZe6VTHaTeM>

Megoldás forrása: [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Turing/bogomips.c](https://github.com/bhax/thematic_tutorials/blob/master/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Turing/bogomips.c)

```
Szóhossz
#include <time.h>
#include <stdio.h>

int
main (void)
{
    int i=1;
    int j=1;

    printf ("int hossza..");
    fflush (stdout);

    while ((i<=1))
    {
        j++;
    }

    printf ("%u\n", j);
    return 0;

}
```

Ez a kis kód meg adja hogy hány biten van tárolva az int típusú változó azaz a szó hosszát. Ez az én gépemén 32 bit volt. A program működése: az eltolás operátor `rltolja` az `i`-ben a biteke balra míg ez végre hajtható, ha már ez nem végrehajtható akkor ez azt jelenti, hogy szó hossznyiszor toltuk el

2.6. Helló, Google!

Írj olyan C programot, amely egy 4 honlapból álló hálózatra kiszámolja a négy lap Page-Rank értékét!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
        Helló, Google!
#include <stdio.h>
#include <math.h>

void
kiir(double tomb[], int db)
{
    int i;
    for (i = 0; i < db; i++)
        printf("PageRank [%d]: %lf\n", i, tomb[i]);
}

double tavolsag(double pagerank[], double pagerank_temp[], int db)
{
    double tav = 0.0;
    int i;
    for (i = 0; i < db; i++)
        tav += (pagerank[i] - pagerank_temp[i]) * (pagerank[i] - pagerank_temp[i] ←
    );
    return (tav);
}

int main(void)
{
    double L[4][4] = {
        {0.0, 0.0, 1.0 / 3.0, 0.0},
        {1.0, 1.0 / 2.0, 1.0 / 3.0, 1.0},
        {0.0, 1.0 / 2.0, 0.0, 0.0},
        {0.0, 0.0, 1.0 / 3.0, 0.0}
    };

    double PR[4] = { 0.0, 0.0, 0.0, 0.0 };
    double PRv[4] = { 1.0 / 4.0, 1.0 / 4.0, 1.0 / 4.0, 1.0 / 4.0 };

    long int i, j;
    i = 0; j = 0;
    double h;
```



```
for (;;)
{
    for (i = 0; i < 4; i++)
        PR[i] = PRv[i];
    for (i = 0; i < 4; i++)
    {
        double temp = 0;
        for (j = 0; j < 4; j++)
            temp += L[i][j] * PR[j];
        PRv[i] = temp;
    }

    if (tavolsag(PR, PRv, 4) < 0.00001)
        break;
}
kiir(PR, 4);
return 0;
}
```

$\text{tav} += (\text{pagerank}[i] - \text{pagerank_temp}[i]) * (\text{pagerank}[i] - \text{pagerank_temp}[i]);$ a kordináták külömb ségének négyzet összege

```
    for (i = 0; i < 4; i++)
    {
        double temp = 0;
        for (j = 0; j < 4; j++)
            temp += L[i][j] * PR[j];
        PRv[i] = temp;
    }
```

A mátrix sorzás meg valósítása

Ezek a szorzások adják meg az egyes oldalak page rank értékét

2.7. A Monty Hall probléma

Írj R szimulációt a Monty Hall problémára!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2019/01/03/erdos_pal_mit_keresett_a_nagykonyvben_a_monty_hall-paradoxon_kapcsan

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/MontyHall_R

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

2.8. 100 éves a Brun tétel

Írj R szimulációt a Brun tétel demonstrálására!

Megoldás videó: <https://youtu.be/xbYhp9G6VqQ>

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/Primek_R

A természetes számok építőelemei a prímszámok. Abban az értelemben, hogy minden természetes szám előállítható prímszámok szorzataként. Például $12=2*2*3$, vagy például $33=3*11$.

Prímszám az a természetes szám, amely csak önmagával és eggyel osztható. Eukleidész görög matematikus már Krisztus előtt tudta, hogy végtelen sok prímszám van, de ma sem tudja senki, hogy végtelen sok ikerprím van-e. Két prím ikerprím, ha különbségük 2.

Két egymást követő páratlan prím között a legkisebb távolság a 2, a legnagyobb távolság viszont bármilyen nagy lehet! Ez utóbbit könnyű bebizonyítani. Legyen n egy tetszőlegesen nagy szám. Akkor szorozzuk össze $n+1$ -ig a számokat, azaz számoljuk ki az $1*2*3*\dots*(n-1)*n*(n+1)$ szorzatot, aminek a neve $(n+1)$ faktoriális, jele $(n+1)!$.

Majd vizsgáljuk meg az a sorozatot:

$(n+1)!+2$, $(n+1)!+3$, ..., $(n+1)!+n$, $(n+1)!+(n+1)$ ez n db egymást követő szám, ezekre (a jól ismert bizonyítás szerint) rendre igaz, hogy

- $(n+1)!+2=1*2*3*\dots*(n-1)*n*(n+1)+2$, azaz $2*$ valamennyi $+2$, 2 többszöröse, így ami osztható kettővel
- $(n+1)!+3=1*2*3*\dots*(n-1)*n*(n+1)+3$, azaz $3*$ valamennyi $+3$, ami osztható hárommal
- ...
- $(n+1)!+(n-1)=1*2*3*\dots*(n-1)*n*(n+1)+(n-1)$, azaz $(n-1)*$ valamennyi $+(n-1)$, ami osztható $(n-1)$ -el
- $(n+1)!+n=1*2*3*\dots*(n-1)*n*(n+1)+n$, azaz $n*$ valamennyi $+n$, ami osztható n -el
- $(n+1)!+(n+1)=1*2*3*\dots*(n-1)*n*(n+1)+(n+1)$, azaz $(n+1)*$ valamennyi $+(n+1)$, ami osztható $(n+1)$ -el

tehát ebben a sorozatban egy prím nincs, akkor a $(n+1)!+2$ -nél kisebb első prím és a $(n+1)!+(n+1)$ -nél nagyobb első prím között a távolság legalább n .

Az ikerprímszám sejtés azzal foglalkozik, amikor a prímek közötti távolság 2. Azt mondja, hogy az egymástól 2 távolságra lévő prímek végtelen sokan vannak.

A Brun tétel azt mondja, hogy az ikerprímszámok reciprokaiból képzett sor összege, azaz a $(1/3+1/5)+(1/5+1/7)+(1/11+1/13)+\dots$ véges vagy végtelen sor konvergens, ami azt jelenti, hogy ezek a törtek összeadva egy határt adnak ki pontosan vagy azt át nem lépve növekednek, ami határ számot B_2 Brun konstansnak neveznek. Tehát ez nem dönti el a több ezer éve nyitott kérdést, hogy az ikerprímszámok halmaza végtelen-e? Hiszen ha véges sok van és ezek reciprokait összeadjuk, akkor ugyanúgy nem lépjük át a B_2 Brun konstans értékét, mintha végtelen sok lenne, de ezek már csak olyan csökkenő mértékben járulnának hozzá a végtelen sor összegéhez, hogy így sem lépnék át a Brun konstans értékét.

Ebben a példában egy olyan programot készítettünk, amely közelíteni próbálja a Brun konstans értékét. A repó [bhax/attention_raising/Primek_R/stp.r](https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/Primek_R/stp.r) nevű állománya kiszámolja az ikerprímeket, összegzi a reciprokaikat és vizualizálja a kapott részeredményt.

```
# Copyright (C) 2019 Dr. Norbert B tfai, nbatfai@gmail.com
#
# This program is free software: you can redistribute it and/or modify
# it under the terms of the GNU General Public License as published by
# the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
# (at your option) any later version.
#
# This program is distributed in the hope that it will be useful,
# but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
# MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
# GNU General Public License for more details.
#
# You should have received a copy of the GNU General Public License
# along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>

library(matlab)

stp <- function(x){

  primes = primes(x)
  diff = primes[2:length(primes)]-primes[1:length(primes)-1]
  idx = which(diff==2)
  t1primes = primes[idx]
  t2primes = primes[idx]+2
  rt1plust2 = 1/t1primes+1/t2primes
  return(sum(rt1plust2))
}

x=seq(13, 1000000, by=10000)
y=sapply(x, FUN = stp)
plot(x,y,type="b")
```

Sorank nt  rtelemezz k ezt a programot:

```
primes = primes(13)
```

Kisz molja a megadott sz mig a pr meket.

```
> primes=primes(13)
> primes
[1] 2 3 5 7 11 13
```

```
diff = primes[2:length(primes)]-primes[1:length(primes)-1]
```

```
> diff = primes[2:length(primes)]-primes[1:length(primes)-1]
> diff
[1] 1 2 2 4 2
```

Az egymást követő prímek különbségét képzzi, tehát 3-2, 5-3, 7-5, 11-7, 13-11.

```
idx = which(diff==2)
```

```
> idx = which(diff==2)
> idx
[1] 2 3 5
```

Megnézi a `diff`-ben, hogy melyiknél lett kettő az eredmény, mert azok az ikerprím párok, ahol ez igaz. Ez a `diff`-ben lévő 3-2, 5-3, 7-5, 11-7, 13-11 különbségek közül ez a 2., 3. és 5. indexűre teljesül.

```
tlprimes = primes[idx]
```

Kivette a `primes`-ből a párok első tagját.

```
t2primes = primes[idx]+2
```

A párok második tagját az első tagok kettő hozzáadásával képezzük.

```
rt1plust2 = 1/tlprimes+1/t2primes
```

Az $1/tlprimes$ a `tlprimes` 3,5,11 értékéből az alábbi reciprokokat képzzi:

```
> 1/tlprimes
[1] 0.33333333 0.20000000 0.09090909
```

Az $1/t2primes$ a `t2primes` 5,7,13 értékéből az alábbi reciprokokat képzzi:

```
> 1/t2primes
[1] 0.20000000 0.14285714 0.07692308
```

Az $1/tlprimes + 1/t2primes$ pedig ezeket a törteket rendre összeadja.

```
> 1/tlprimes+1/t2primes
[1] 0.53333333 0.3428571 0.1678322
```

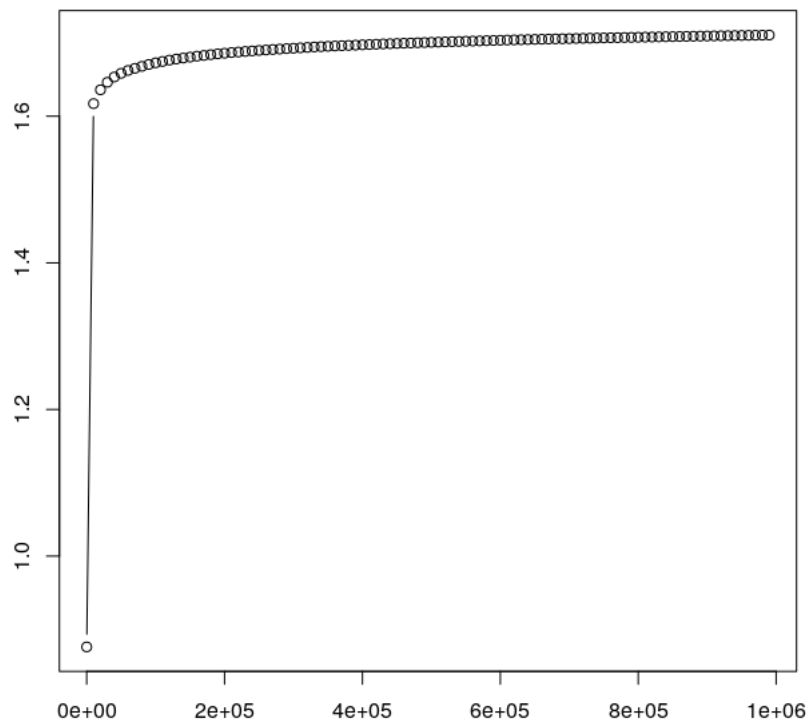
Nincs más dolgunk, mint ezeket a törteket összeadni a `sum` függvénnyel.

```
sum(rt1plust2)
```

```
> sum(rt1plust2)
[1] 1.044023
```

A következő ábra azt mutatja, hogy a szumma értéke, hogyan nő, egy határértékhez tart, a B_2 Brun konstanshoz. Ezt ezzel a csipettel rajzoltuk ki, ahol először a fenti számítást 13-ig végezzük, majd 10013, majd 20013-ig, egészen 990013-ig, azaz közel 1 millióig. Vegyük észre, hogy az ábra első köre, a 13 értékhez tartozó 1.044023.

```
x=seq(13, 1000000, by=10000)
y=sapply(x, FUN = stp)
plot(x,y,type="b")
```


2.1. ábra. A B_2 konstans közelítése

Werkfilm

- <https://youtu.be/VkMFrgBhN1g>
- <https://youtu.be/aF4YK6mBwf4>

3. fejezet

Helló, Chomsky!

3.1. Decimálisból unárisba átváltó Turing gép

Állapotátmenet gráfiájával megadva írd meg ezt a gépet!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.2. Az $a^n b^n c^n$ nyelv nem környezetfüggetlen

Mutass be legalább két környezetfüggő generatív grammatikát, amely ezt a nyelvet generálja!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.3. Hivatkozási nyelv

A [\[KERNIGHANRITCHIE\]](#) könyv C referencia-kézikönyv/Utasítások melléklete alapján definiáld BNF-ben a C utasítás fogalmát! Majd mutass be olyan kódcsipeteket, amelyek adott szabvánnyal nem fordulnak (például C89), mással (például C99) igen.

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
<utasítás>:=  
<címkézett_utasítás>  
<kifejezésutasítás>  
<összetett_utasítás>  
<kiválasztó_utasítás>
```

```

    <iterációs_utasítás>
    <vezérlésátadó_utasítás>

<címkézett_utasítás>:=
    <azonosító> := utasítás
    <case állandó_kifejezés> := utasítás
    <default> := utasítás

<kifejezésutasítás>:=
    <kifejezés(opc)>;

<összetett_utasítás>:=
    { <deklarációs_listaopc> <utasítás_lista(opc)> }

<deklarációs_lista>:=
    <deklaráció>
    <deklarációs_lista> | <deklaráció>

<utasítás_lista>:=
    <utasítás>
    <utasítás_lista> | <utasítás>

<kiválasztó_utasítás>:=
    "if ( " <kifejezés> ")" <utasítás>
    "if ( " <kifejezés> ")" <utasítás> "else" <utasítás>
    "switch ( " <kifejezés> ")" <utasítás>

<iterációs_utasítás>:=
    "while" ( <kifejezés> ) <utasítás>
    "do" <utasítás> "while" ( <kifejezés> ) ";"
    "for" <(kifejezés(opc))> ";" <(kifejezés(opc))> ";" <(kifejezés(opc))> " ↔
    )" <utasítás>

<Vezérlésátadó_utasítás>:=
    "goto" <azonosító> ";"
    "continue ;"
    "break ;"
    "return" <kifejezés(opc)> ";"

```

```

int main(){
//int x=2;
int b[4];
}

```

```

j@j-HP-250-G6-Notebook-PC:~/Desktop/proba$ gcc c89_99.c -o c89 -std=c89
c89_99.c: In function 'main':
c89_99.c:2:1: error: C++ style comments are not allowed in ISO C90
  //int x=2;
  ^
c89_99.c:2:1: error: (this will be reported only once per input file)

```

Az ilyen fajta commentelést a c99 ben hozták be.

3.4. Saját lexikális elemző

Írj olyan programot, ami számolja a bemenetén megjelenő valós számokat! Nem elfogadható olyan megoldás, amely maga olvassa betűnként a bemenetet, a feladat lényege, hogy lexert használjunk, azaz óriások vállán álljunk és ne kispályázzunk!

Megoldás videó: https://youtu.be/9KnMqrkj_kU (15:01-től).

Megoldás forrása: [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/realnumber.1](https://github.com/bhax/thematic_tutorials/blob/master/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/realnumber.1)

```
%{
#include <stdio.h>
int realnumbers = 0;
}%
digit [0-9]
%%
{digit}*({digit}+)? {++realnumbers;
    printf("[realnum=%s %f]", yytext, atof(yytext));}
%%
int
main ()
{
    yylex ();
    printf("The number of real numbers is %d\n", realnumbers);
    return 0;
}
```

A program 3 részre osztható ezeket %-jelek választják el egymástól az első a definíciós rész a második a szabályok meg adására szolgál a harmadik pedig a programunk amit kibővít a lexer. {digit}+({digit}+)? A számokat keresi meg. yytext: az épen vizsgált inputt. atof pedig stingből számot képez.

megoldottam vele a negatív számok keresését is

Bemutató videó: <https://youtu.be/J2R-Ge-5v2A>

```
%{
#include <stdio.h>
int realnumbers = 0;
}%
digit [0-9]
%%
(-{digit})?{digit}*({digit}+)? {++realnumbers;
    printf("[realnum=%s %f]", yytext, atof(yytext));}
%%
int
main ()
{
    yylex ();
}
```



```
printf("The number of real numbers is %d\n", realnumbers);  
return 0;  
}
```

3.5. Leetspeak

Lexelj össze egy l33t ciphert!

Megoldás videó: https://youtu.be/06C_PqDpD_k

Megoldás forrása: [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/1337d1c7.1](https://github.com/bhax/thematic_tutorials/blob/master/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/1337d1c7.1)

```
%{  
    #include <stdio.h>  
    #include <stdlib.h>  
    #include <time.h>  
    #include <ctype.h>  
  
    #define L337SIZE (sizeof l337d1c7 / sizeof (struct cipher))  
  
    struct cipher {  
        char c;  
        char *leet[4];  
    } l337d1c7 [] = {  
  
        {'a', {"4", "4", "@", "/-\\\"}},  
        {'b', {"b", "8", "|3", "|"}},  
        {'c', {"c", "(", "<", "{"}},  
        {'d', {"d", "|)", "|]", "|"}},  
        {'e', {"3", "3", "3", "3"}},  
        {'f', {"f", "|=", "ph", "|#"}},  
        {'g', {"g", "6", "[", "+"}},  
        {'h', {"h", "4", "|-|", "-"}},  
        {'i', {"1", "1", "|", "!"}},  
        {'j', {"j", "7", "_|", "_/"}}},  
        {'k', {"k", "|<", "1<", "|{"}},  
        {'l', {"l", "1", "|", "|_"}},  
        {'m', {"m", "44", "(V)", "\\|"}},  
        {'n', {"n", "\\|", "/\\", "/V"}},  
        {'o', {"0", "0", "()", "[]"}},  
        {'p', {"p", "/o", "|D", "|o"}},  
        {'q', {"q", "9", "O_", "(,")}},  
        {'r', {"r", "12", "12", "|2"}},  
        {'s', {"s", "5", "$", "$"}},  
        {'t', {"t", "7", "7", "'|'"}},
```

```
{'u', {"u", "|_|", "(_)", "[_]"}},
{'v', {"v", "\\\/", "\\\\/", "\\\\/"}},
{'w', {"w", "VV", "\\\/\\\/", "(\/\\\/)"},
{'x', {"x", "%", ")(", ")(")},
{'y', {"y", "", "", ""}},
{'z', {"z", "2", "7_", ">_"}}
```

```
{'0', {"D", "0", "D", "0"}},
{'1', {"I", "I", "L", "L"}},
{'2', {"Z", "Z", "Z", "e"}},
{'3', {"E", "E", "E", "E"}},
{'4', {"h", "h", "A", "A"}},
{'5', {"S", "S", "S", "S"}},
{'6', {"b", "b", "G", "G"}},
{'7', {"T", "T", "j", "j"}},
{'8', {"X", "X", "X", "X"}},
{'9', {"g", "g", "j", "j"}}
```

```
// https://simple.wikipedia.org/wiki/Leet
};
```

```
%}
```

```
%%
```

```
. {
```

```
    int found = 0;
    for(int i=0; i<L337SIZE; ++i)
    {

        if(l337d1c7[i].c == tolower(*yytext))
        {

            int r = 1+(int) (100.0*rand()/(RAND_MAX+1.0));

            if(r<91)
                printf("%s", l337d1c7[i].leet[0]);
            else if(r<95)
                printf("%s", l337d1c7[i].leet[1]);
            else if(r<98)
                printf("%s", l337d1c7[i].leet[2]);
            else
                printf("%s", l337d1c7[i].leet[3]);

            found = 1;
            break;
        }

    }

    if(!found)
```

```
printf("%c", *yytext);  
  
}  
%%  
int  
main()  
{  
    srand(time(NULL)+getpid());  
    yylex();  
    return 0;  
}
```

4 b3m3n3t1 szöV3g k4r4kt3r31'l' k1 cs3ré1l 4 m3g4d0tt k4r4l{'l'3r3k v4l4m3ly1kér3 vél3tl3n sz3rű3n
(A bemeneti szöveg karaktereit ki cseréli a megadott karakterek valamelyikére véletlen szerűen)

Itt is mint az előző feladatokban óriások vállán állunk és a lexet használjuk ami meg könnyíti a program írását és utána a program meg értését. Egy a lex által értelmezhető kódot írunk amiből majd a lex készíti el a c forrást

A Leetspeak egy az internet közössége által használt szleng. Maga a program már ahogy fentebb is említettem a bemeneti szöveg karaktereit cseréli ki de nem teljesen véletlen szerűen az első megadott karakter 90%-os esélssel az azt követő karakterek pedig egy re kevesebb eséllyel cserélődnek ki a szövegben.

3.6. A források olvasása

Hogyan olvasod, hogyan értelmezed természetes nyelven az alábbi kódcsipeteket? Például

```
if(signal(SIGINT, jelkezelő)==SIG_IGN)  
    signal(SIGINT, SIG_IGN);
```

Ha a SIGINT jel kezelése figyelmen kívül volt hagyva, akkor ezen túl is legyen figyelmen kívül hagyva, ha nem volt figyelmen kívül hagyva, akkor a jelkezelő függvény kezelje. (Miután a **man 7 signal** lapon megismertem a SIGINT jelet, a **man 2 signal** lapon pedig a használt rendszerhívást.)

Bugok

Vigyázz, sok csipet kerülendő, mert bugokat visz a kódba! Melyek ezek és miért? Ha nem megyránzésre, elkapja valamelyiket esetleg a splint vagy a frama?

- i.

```
if(signal(SIGINT, SIG_IGN)!=SIG_IGN)  
    signal(SIGINT, jelkezelő);
```
- ii.

```
for(i=0; i<5; ++i)
```
- iii.

```
for(i=0; i<5; i++)
```

```

iv. for(i=0; i<5; tomb[i] = i++)

v. for(i=0; i<n && (*d++ = *s++); ++i)

vi. printf("%d %d", f(a, ++a), f(++a, a));

vii. printf("%d %d", f(a), a);

viii. printf("%d %d", f(&a), a);

```

Megoldás forrása:

Megoldás videó:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

i Ha a SIGINT jel kezelése figyelmen kívül volt hagyva, akkor ezen túl is legyen figyelmen kívül hagyva, ha nem volt figyelmen kívül hagyva, akkor a jelkezelő függvény kezelje.(megegyezik a példával)

ii 0-tól 4-ig egyelsével növelve (5ször fut le)

iii 0-tól 4-ig egyelsével növelve (5ször fut le)

iv tomb 0. elemét nem tudjuk az 1. ben 0 van 2. ban 1 és így tovább

v i kisebb mint n és a d és s amire mutatt változó +1 egyenlő ek

vi ki írja az f függvény visszatérési értékét a ,a+1 és a+1, a val

vii ki írja f függvény visszatérési értékét a-val és az "a"-t

viii ki írja f függvény visszatérési értékét a-val(az "a" referenc van átadva) és az "a"-t

3.7. Logikus

Hogyan olvasod természetes nyelven az alábbi Ar nyelvű formulákat?

```

$(\forall \text{forall } x \ \exists \text{exists } y \ ((x < y) \wedge (y \ \text{text{ prim}})))$

$(\forall \text{forall } x \ \exists \text{exists } y \ ((x < y) \wedge (y \ \text{text{ prim}})) \wedge (S y \ \text{text{ prim}})) \leftrightarrow$
)$

$(\exists \text{exists } y \ \forall \text{forall } x \ (x \ \text{text{ prim}}) \supset (x < y))$

$(\exists \text{exists } y \ \forall \text{forall } x \ (y < x) \supset \neg (x \ \text{text{ prim}}))$

```

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/MatLog_LaTeX

Megoldás videó: <https://youtu.be/ZexiPy3ZxsA>, https://youtu.be/AJSXOQFF_wk

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

minden számnál van egy nagyobb prímszám

minden számhoz létezik olyan a számnál nagyobb szám aminél a kétszeresétől nagyobb szám is prím

létezik egy olyan szám aminél minden prím kisebb

létezik egy olyan y szám aminél nagyobb számok nem prímek

3.8. Deklaráció

Vezesd be egy programba (forduljon le) a következőket:

- egész
- egészre mutató mutató
- egész referenciája
- egészek tömbje
- egészek tömbjének referenciája (nem az első elemé)
- egészre mutató mutatók tömbje
- egészre mutató mutatót visszaadó függvény
- egészre mutató mutatót visszaadó függvényre mutató mutató
- egészet visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvény
- függvénymutató egy egészet visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvényre

Mit vezetnek be a programba a következő nevek?

- ```
int a;
```
- ```
int *b = &a;
```
- ```
int &r = a;
```
- ```
int c[5];
```
- ```
int (&tr)[5] = c;
```
- ```
int *d[5];
```

- `int *h ();`
- `int *(*l) ();`
- `int (*v (int c)) (int a, int b)`
- `int ((*z) (int)) (int, int);`

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Az utolsó két deklarációs példa demonstrálására két olyan kódot írtunk, amelyek összehasonlítása azt mutatja meg, hogy miért érdemes a **typedef** használata: [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/fptr.c](#), [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/fptr2.c](#).

```
#include <stdio.h>

int
sum (int a, int b)
{
    return a + b;
}

int
mul (int a, int b)
{
    return a * b;
}

int (*sumormul (int c)) (int a, int b)
{
    if (c)
        return mul;
    else
        return sum;
}

int
main ()
{
    int (*f) (int, int);

    f = sum;
```

```
printf ("%d\n", f (2, 3));

int (*(g) (int)) (int, int);

g = sumormul;

f = *g (42);

printf ("%d\n", f (2, 3));

return 0;
}
```

```
#include <stdio.h>

typedef int (*F) (int, int);
typedef int (*(G) (int)) (int, int);

int
sum (int a, int b)
{
    return a + b;
}

int
mul (int a, int b)
{
    return a * b;
}

F sumormul (int c)
{
    if (c)
        return mul;
    else
        return sum;
}

int
main ()
{

    F f = sum;

    printf ("%d\n", f (2, 3));

    G g = sumormul;

    f = *g (42);
```

```
printf ("%d\n", f (2, 3));  
  
return 0;  
}
```

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

DRAFT

4. fejezet

Helló, Caesar!

4.1. double ** háromszögmátrix

Írj egy olyan malloc és free párost használó C programot, amely helyet foglal egy alsó háromszög mátrixnak a szabad tárban!

Megoldás videó: <https://youtu.be/1MRTuKwRsB0>, <https://youtu.be/RKbX5-EWpzA>.

Magyarázó videó: <https://www.youtube.com/watch?v=xEXzjmik9Do>,

Megoldás forrása: [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Caesar/tm.c](https://github.com/bhax/thematic_tutorials/blob/master/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Caesar/tm.c)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

int
main ()
{
    int nr = 5;
    double **tm;

    if ((tm = (double **) malloc (nr * sizeof (double *))) == NULL)
    {
        return -1;
    }

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
    {
        if ((tm[i] = (double *) malloc ((i + 1) * sizeof (double))) == NULL) ↵
        {
            return -1;
        }
    }
}
```

```
for (int i = 0; i < nr; ++i)
    for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
        tm[i][j] = i * (i + 1) / 2 + j;

for (int i = 0; i < nr; ++i)
{
    for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
        printf ("%f, ", tm[i][j]);
    printf ("\n");
}

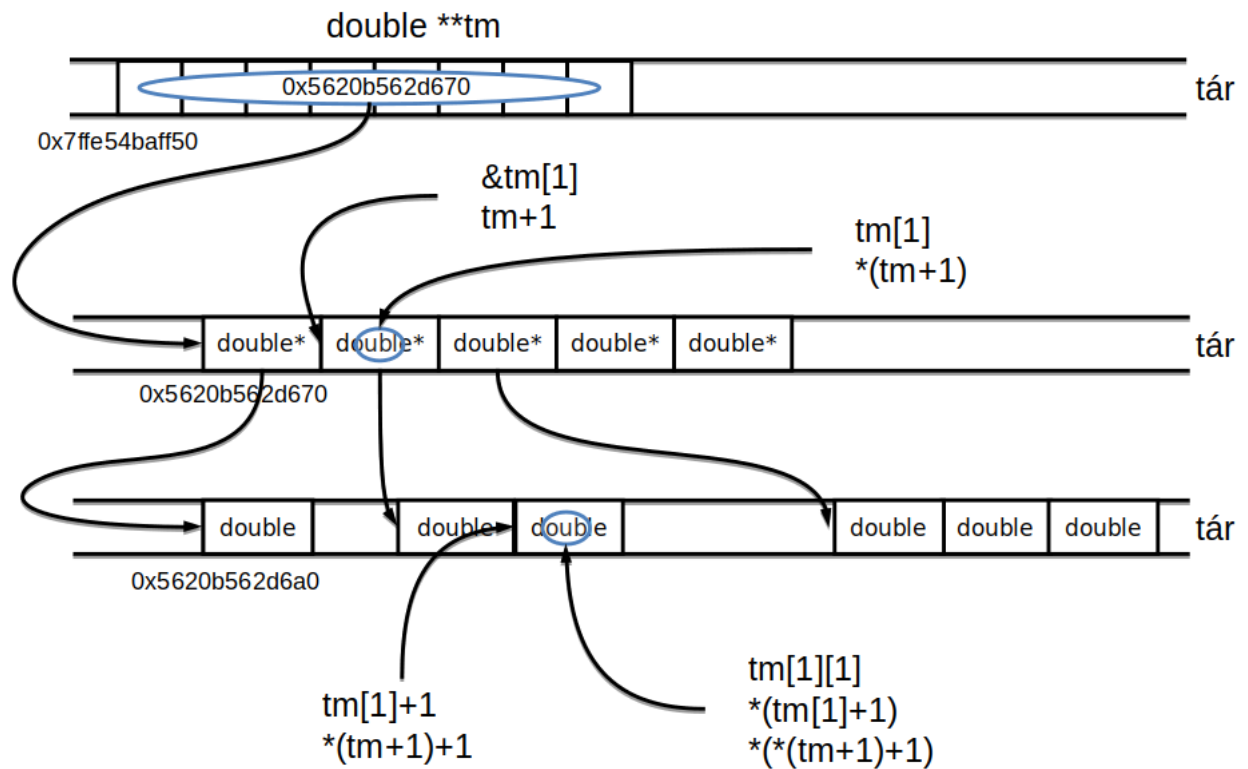
tm[3][0] = 42.0;
(*(tm + 3))[1] = 43.0; //mi van, ha itt hiányzik a külső ()4.sor 0. ←
    dik elemébe írja bele
*(tm[3] + 2) = 44.0;
*(*(tm + 3) + 3) = 45.0;

for (int i = 0; i < nr; ++i)
{
    for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
        printf ("%f, ", tm[i][j]);
    printf ("\n");
}

for (int i = 0; i < nr; ++i)
    free (tm[i]);

free (tm);

return 0;
}
```


4.1. ábra. A double ** háromszögmátrix a memóriában

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

4.2. C EXOR titkosító

Írj egy EXOR titkosítót C-ben!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>

#define MAX_KULCS 100
#define BUFFER_MERET 256

int
main (int argc, char **argv)
{
    char kulcs[MAX_KULCS];
```

```
char buffer[BUFFER_MERET];

int kulcs_index = 0;
int olvasott_bajtok = 0;

int kulcs_meret = strlen (argv[1]);
strncpy (kulcs, argv[1], MAX_KULCS);

while ((olvasott_bajtok = read (0, (void *) buffer, BUFFER_MERET)))
{
    for (int i = 0; i < olvasott_bajtok; ++i)
    {
        buffer[i] = buffer[i] ^ kulcs[kulcs_index];
        kulcs_index = (kulcs_index + 1) % kulcs_meret;
    }

    write (1, buffer, olvasott_bajtok);
}
}
```

A program induláskor meg kapja kulcsot és a titkosítandó szöveget majd majd a kulcs meg és a titkosítandó szöveg között el végzi az exor műveletet (amikor kulcs végére ér újra kezdi azt míg a titkosítandó szöveg végére nem ér). Ez után pedig ki írja az immáron titkosított szöveget.

4.3. Java EXOR titkosító

Írj egy EXOR titkosítót Java-ban!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/javat-tanitok-javat/ch01.html#exor_titkosito

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

4.4. C EXOR törő

Írj egy olyan C programot, amely megtöri az első feladatban előállított titkos szövegeket!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#define MAX_TITKOS 4096
#define OLVASAS_BUFFER 256
#define KULCS_MERET 8
```

```
#define _GNU_SOURCE

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>

double
atlagos_szohossz (const char *titkos, int titkos_meret)
{
    int sz = 0;
    for (int i = 0; i < titkos_meret; ++i)
        if (titkos[i] == ' ')
            ++sz;

    return (double) titkos_meret / sz;
}

int
tisztalta_lehet (const char *titkos, int titkos_meret)
{
    // a tiszta szoveg valszeg tartalmazza a gyakori magyar szavakat
    // illetve az átlagos szóhossz vizsgálatával csökkentjük a
    // potenciális töréseket

    double szohossz = atlagos_szohossz (titkos, titkos_meret);

    return szohossz > 6.0 && szohossz < 9.0
        && strcasestr (titkos, "hogy") && strcasestr (titkos, "nem")
        && strcasestr (titkos, "az") && strcasestr (titkos, "ha");
}

void
xor (const char kulcs[], int kulcs_meret, char titkos[], int titkos_meret)
{
    int kulcs_index = 0;

    for (int i = 0; i < titkos_meret; ++i)
    {
        titkos[i] = titkos[i] ^ kulcs[kulcs_index];
        kulcs_index = (kulcs_index + 1) % kulcs_meret;
    }
}

int
xor_tores (const char kulcs[], int kulcs_meret, char titkos[],
```

```
    int titkos_meret)
{
    exor (kulcs, kulcs_meret, titkos, titkos_meret);

    return tiszta_lehet (titkos, titkos_meret);
}

int
main (void)
{
    char kulcs[KULCS_MERET];
    char titkos[MAX_TITKOS];
    char *p = titkos;
    int olvasott_bajtok;

    // titkos fajt berantasa
    while ((olvasott_bajtok =
        read (0, (void *) p,
            (p - titkos + OLVASAS_BUFFER <
                MAX_TITKOS) ? OLVASAS_BUFFER : titkos + MAX_TITKOS - p)))
        p += olvasott_bajtok;

    // maradek hely nullazasa a titkos bufferben
    for (int i = 0; i < MAX_TITKOS - (p - titkos); ++i)
        titkos[p - titkos + i] = '\0';

    // osszes kulcs eloallitasa
    for (int ii = '0'; ii <= '9'; ++ii)
        for (int ji = '0'; ji <= '9'; ++ji)
            for (int ki = '0'; ki <= '9'; ++ki)
                for (int li = '0'; li <= '9'; ++li)
                    for (int mi = '0'; mi <= '9'; ++mi)
                        for (int ni = '0'; ni <= '9'; ++ni)
                            for (int oi = '0'; oi <= '9'; ++oi)
                                for (int pi = '0'; pi <= '9'; ++pi)
                                    {
                                        kulcs[0] = ii;
                                        kulcs[1] = ji;
                                        kulcs[2] = ki;
                                        kulcs[3] = li;
                                        kulcs[4] = mi;
                                        kulcs[5] = ni;
                                        kulcs[6] = oi;
                                        kulcs[7] = pi;

                                        if (exor_tores (kulcs, KULCS_MERET, titkos, p - titkos))
                                            printf
```

```
("Kulcs: [%c%c%c%c%c%c%c%c]\nTiszta szoveg: [%s]\n",
ii, ji, ki, li, mi, ni, oi, pi, titkos);

// ujra EXOR-ozunk, így nem kell egy második buffer
exor (kulcs, KULCS_MERET, titkos, p - titkos);
}

return 0;
}
```

A törő szisztematikusan végig megy az összes lehetséges kulcson ebben az esetben egy 8 karakter hosszú szám sorozaton. Minden egyes kulccsal meg próbálja dekódolni és ez után a dekódolt szövegben meg nézi az átlagos szó hosszt és pár gyakori szót (ezek nyelv specifikus adatok). Ezek alapján válogatja ki a lehetséges helyes kulcsokat.

4.5. Neurális OR, AND és EXOR kapu

R

Megoldás videó: <https://youtu.be/Koyw6IH5ScQ>

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/NN_R

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

4.6. Hiba-visszaterjesztéses perceptron

C++

Megoldás videó: <https://youtu.be/XpBnR31BRJY>

Megoldás forrása: <https://github.com/nbatfai/nahshon/blob/master/ql.hpp#L64>

```
#include <iostream>
#include "mlp.hpp"
#include <png++/png.hpp>

int main(int argc, char **argv)
{
    png::image <png::rgb_pixel> png_image(argv[1]);

    int size = png_image.get_width() * png_image.get_height();

    Perceptron* p = new Perceptron(3, size, 256, 1);

    double* image = new double[size];

    for (int i = 0; i < png_image.get_width(); ++i) {
        for (int j = 0; j < png_image.get_height(); ++j) {
```

```
        image[i * png_image.get_width() + j] = png_image[i][j].red;
    }
}

double value = (*p) (image);

std::cout << value << std::endl;

delete p;
delete[] image;
}
```

```
/**
 * @brief JUDAH - Jacob is equipped with a text-based user interface
 *
 * @file ql.hpp
 * @author Norbert Bátfai <nbatfai@gmail.com>
 * @version 0.0.1
 *
 * @section LICENSE
 *
 * Copyright (C) 2015 Norbert Bátfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
 *
 * This program is free software: you can redistribute it and/or modify
 * it under the terms of the GNU General Public License as published by
 * the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
 * (at your option) any later version.
 *
 * This program is distributed in the hope that it will be useful,
 * but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
 * MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
 * GNU General Public License for more details.
 *
 * You should have received a copy of the GNU General Public License
 * along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
 *
 * @section DESCRIPTION
 *
 * JACOB, https://github.com/nbatfai/jacob
 *
 * "The son of Isaac is Jacob." The project called Jacob is an experiment
 * to replace Isaac's (GUI based) visual imagination with a character ↵
 * console.
 *
 * ISAAC, https://github.com/nbatfai/isaac
 *
 * "The son of Samu is Isaac." The project called Isaac is a case study
 * of using deep Q learning with neural networks for predicting the next
 * sentence of a conversation.
 *
 */
```



```
* SAMU, https://github.com/nbatfai/samu
*
* The main purpose of this project is to allow the evaluation and
* verification of the results of the paper entitled "A disembodied
* developmental robotic agent called Samu Bátfai". It is our hope
* that Samu will be the ancestor of developmental robotics chatter
* bots that will be able to chat in natural language like humans do.
*
*/
#include <iostream>
#include <cstdint>
#include <map>
#include <iterator>
#include <cmath>
#include <random>
#include <limits>
#include <fstream>
class Perceptron
{
public:
    Perceptron(int nof, ...)
    {
        n_layers = nof;
        units = new double* [n_layers];
        n_units = new int[n_layers];
        va_list vap;
        va_start(vap, nof);
        for (int i{ 0 }; i < n_layers; ++i)
        {
            n_units[i] = va_arg(vap, int);
            if (i)
                units[i] = new double[n_units[i]];
        }
        va_end(vap);
        weights = new double** [n_layers - 1];
#ifdef RND_DEBUG
        std::random_device init;
        std::default_random_engine gen{ init() };
#else
        std::default_random_engine gen;
#endif
        std::uniform_real_distribution<double> dist(-1.0, 1.0);
        for (int i{ 1 }; i < n_layers; ++i)
        {
            weights[i - 1] = new double* [n_units[i]];
            for (int j{ 0 }; j < n_units[i]; ++j)
            {
                weights[i - 1][j] = new double[n_units[i - 1]];
                for (int k{ 0 }; k < n_units[i - 1]; ++k)
                {
```

```
        weights[i - 1][j][k] = dist(gen);
    }
}
}
}
Perceptron(std::fstream& file)
{
    file >> n_layers;
    units = new double* [n_layers];
    n_units = new int[n_layers];
    for (int i{ 0 }; i < n_layers; ++i)
    {
        file >> n_units[i];
        if (i)
            units[i] = new double[n_units[i]];
    }
    weights = new double** [n_layers - 1];
    for (int i{ 1 }; i < n_layers; ++i)
    {
        weights[i - 1] = new double* [n_units[i]];
        for (int j{ 0 }; j < n_units[i]; ++j)
        {
            weights[i - 1][j] = new double[n_units[i - 1]];
            for (int k{ 0 }; k < n_units[i - 1]; ++k)
            {
                file >> weights[i - 1][j][k];
            }
        }
    }
}
double sigmoid(double x)
{
    return 1.0 / (1.0 + exp(-x));
}
double operator() (double image[])
{
    units[0] = image;
    for (int i{ 1 }; i < n_layers; ++i)
    {
#ifdef CUDA_PRCPS
        cuda_layer(i, n_units, units, weights);
#else
#pragma omp parallel for
        for (int j = 0; j < n_units[i]; ++j)
        {
            units[i][j] = 0.0;
            for (int k = 0; k < n_units[i - 1]; ++k)
            {
                units[i][j] += weights[i - 1][j][k] * units[i - 1][k];
            }
        }
#endif
    }
}
```



```
    }
    for (int i{ 0 }; i < n_layers - 1; ++i)
    {
        delete[] backs[i];
    }
    delete[] backs;
}

~Perceptron()
{
    for (int i{ 1 }; i < n_layers; ++i)
    {
        for (int j{ 0 }; j < n_units[i]; ++j)
        {
            delete[] weights[i - 1][j];
        }
        delete[] weights[i - 1];
    }
    delete[] weights;
    for (int i{ 0 }; i < n_layers; ++i)
    {
        if (i)
            delete[] units[i];
    }
    delete[] units;
    delete[] n_units;
}

void save(std::fstream& out)
{
    out << " "
        << n_layers;
    for (int i{ 0 }; i < n_layers; ++i)
        out << " " << n_units[i];
    for (int i{ 1 }; i < n_layers; ++i)
    {
        for (int j{ 0 }; j < n_units[i]; ++j)
        {
            for (int k{ 0 }; k < n_units[i - 1]; ++k)
            {
                out << " "
                    << weights[i - 1][j][k];
            }
        }
    }
}

private:
    Perceptron(const Perceptron&);
    Perceptron& operator= (const Perceptron&);
    int n_layers;
    int* n_units;
```

```
double** units;  
double*** weights;  
};
```

Létre hozunk egy három rétegű hálót (az első réteg a kép pontjainak száma a második 256 az utolsó pedig 1 elemű) aminek az első rétege kép pontjainak rgb kódjának a red értékéből töltjük fel a következő rétegeket pedig az előző réteg pontjaiból és a hozzájuk való súly összegével. Az utolsó egy elemű rétegben ki alakuló értéket pedig ki íratjuk a képernyőre.

Az mlp.hpp-ben több példát látunk a double** és double*** használatára. A double** -ban a units-okat tároljuk először lefoglalunk benne annyi double * ahány rétegünk van azután pedig rétegenként lefoglaljuk a meg felelő mennyiségű double-t. A double*** weights-ban a súlyokat tároljuk először lefoglalunk rétegek -1 double ** -ot azért kell ennyit mert csak a rétegek között vannak súlyok az ezután lefoglalt double* a meg felelő rétegekben található unitoknak a száma ezután pedig lefoglaljuk a megfelelő unitokhoz tartozó súlyt. Egy unithoz a következő rétegben lévő unitokkal meg egyező mennyiségű súlyt kell lefoglalni.

5. fejezet

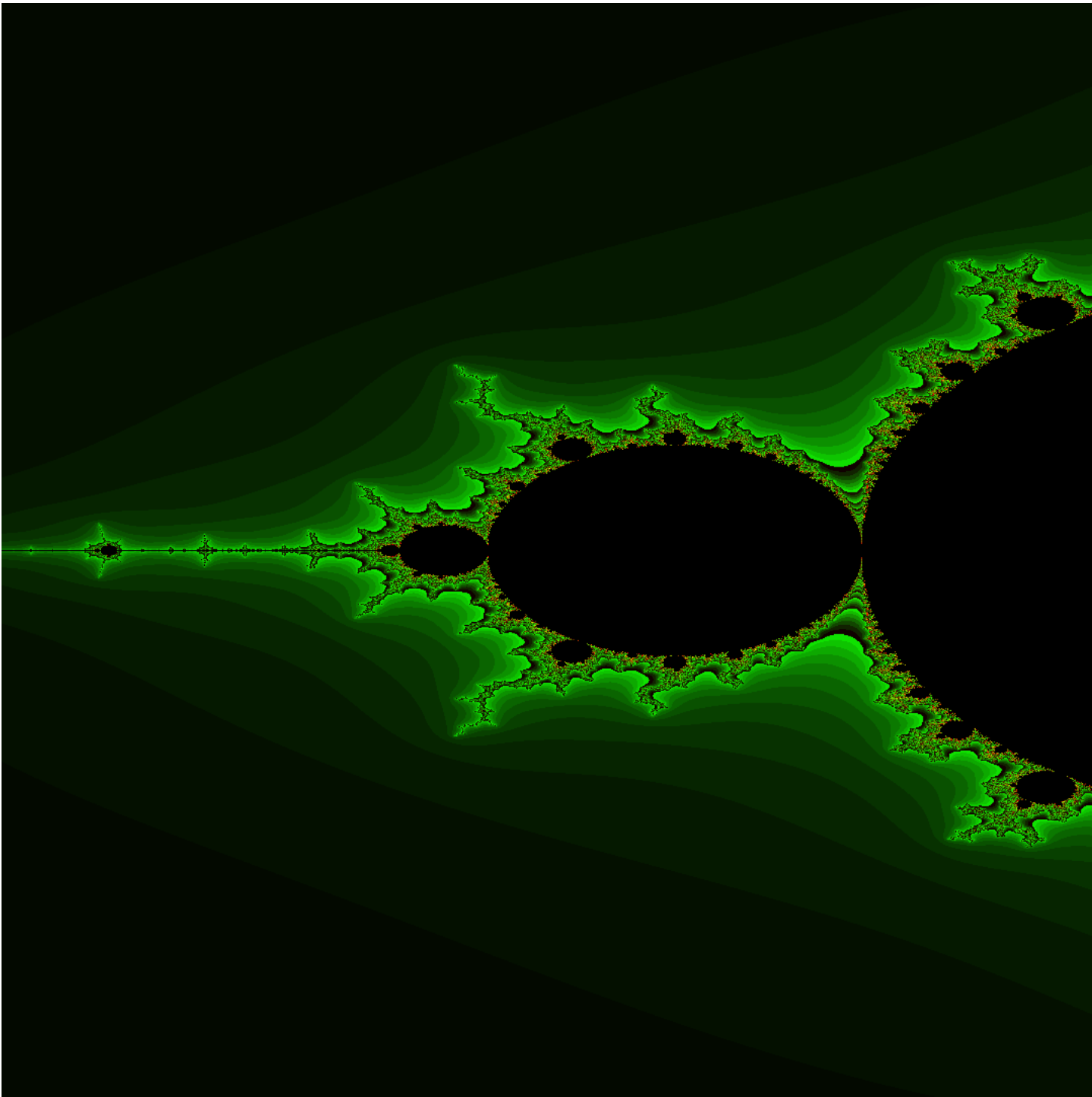
Helló, Mandelbrot!

5.1. A Mandelbrot halmaz

Írj olyan C programot, amely kiszámolja a Mandelbrot halmazt!

Megoldás videó: <https://youtu.be/gvaqijHIRUs>

Megoldás forrása: [bhax/attention_raising/CUDA/mandelpngt.c++](https://github.com/bhax/attention_raising_CUDA_mandelpngt.c++) nevű állománya.

5.1. ábra. A Mandelbrot halmaz a komplex síkon

A Mandelbrot halmazt 1980-ban találta meg Benoit Mandelbrot a komplex számsíkon. Komplex számok azok a számok, amelyek körében válaszolni lehet az olyan egyébként értelmezhetetlen kérdésekre, hogy melyik az a két szám, amelyet összeszorozva -9 -et kapunk, mert ez a szám például a $3i$ komplex szám.

A Mandelbrot halmazt úgy láthatjuk meg, hogy a sík origója középpontú 4 oldalhosszúságú négyzetbe lefektetünk egy, mondjuk 800×800 -as rácsot és kiszámoljuk, hogy a rács pontjai mely komplex számoknak

felelnek meg. A rács minden pontját megvizsgáljuk a $z_{n+1} = z_n^2 + c$, ($0 \leq n$) képlet alapján úgy, hogy a c az éppen vizsgált rácspont. A z_0 az origó. Alkalmazva a képletet a

- $z_0 = 0$
- $z_1 = 0^2 + c = c$
- $z_2 = c^2 + c$
- $z_3 = (c^2 + c)^2 + c$
- $z_4 = ((c^2 + c)^2 + c)^2 + c$
- ... s így tovább.

Azaz kiindulunk az origóból (z_0) és elugrunk a rács első pontjába a $z_1 = c$ -be, aztán a c -től függően a további z -kbe. Ha ez az utazás kivezet a 2 sugarú körből, akkor azt mondjuk, hogy az a vizsgált rácspont nem a Mandelbrot halmaz eleme. Nyilván nem tudunk végtelen sok z -t megvizsgálni, ezért csak véges sok z elemet nézünk meg minden rácsponthoz. Ha közben nem lép ki a körből, akkor feketére színezzük, hogy az a c rácspont a halmaz része. (Színes meg úgy lesz a kép, hogy változatosan színezzük, például minél későbbi z -nél lép ki a körből, annál sötétebbre).

5.2. A Mandelbrot halmaz a `std::complex` osztállyal

Írj olyan C++ programot, amely kiszámolja a Mandelbrot halmazt!

Megoldás videó: <https://youtu.be/gvaqijHIRUs>

Megoldás forrása:

A **Mandelbrot halmaz** pontban vázolt ismert algoritmust valósítja meg a repó [bhax/attention_raising/Mandelbrot/3.1.2.cpp](https://github.com/bhaxor/attention_raising_Mandelbrot) nevű állománya.

```
// Verzio: 3.1.2.cpp
// Forditas:
// g++ 3.1.2.cpp -lpng -O3 -o 3.1.2
// Futtatas:
// ./3.1.2 mandel.png 1920 1080 2040 ↵
-0.01947381057309366392260585598705802112818 ↵
-0.0194738105725413418456426484226540196687 ↵
0.7985057569338268601555341774655971676111 ↵
0.798505756934379196110285192844457924366
// ./3.1.2 mandel.png 1920 1080 1020 ↵
0.4127655418209589255340574709407519549131 ↵
0.4127655418245818053080142817634623497725 ↵
0.2135387051768746491386963270997512154281 ↵
0.2135387051804975289126531379224616102874
// Nyomtatas:
// a2ps 3.1.2.cpp -o 3.1.2.cpp.pdf -l --line-numbers=1 --left-footer=" ↵
BATF41 HAXOR STR34M" --right-footer="https://bhaxor.blog.hu/" --pro= ↵
color
```



```
// ps2pdf 3.1.2.cpp.pdf 3.1.2.cpp.pdf.pdf
//
//
// Copyright (C) 2019
// Norbert Bátfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/licenses/>.

#include <iostream>
#include "png++/png.hpp"
#include <complex>

int
main ( int argc, char *argv[] )
{

    int szelesseg = 1920;
    int magassag = 1080;
    int iteraciosHatar = 255;
    double a = -1.9;
    double b = 0.7;
    double c = -1.3;
    double d = 1.3;

    if ( argc == 9 )
    {
        szelesseg = atoi ( argv[2] );
        magassag = atoi ( argv[3] );
        iteraciosHatar = atoi ( argv[4] );
        a = atof ( argv[5] );
        b = atof ( argv[6] );
        c = atof ( argv[7] );
        d = atof ( argv[8] );
    }
    else
    {
        std::cout << "Hasznalat: ./3.1.2 fajlnev szelesseg magassag n a b c d ↵
        " << std::endl;
```

```
        return -1;
    }

    png::image < png::rgb_pixel > kep ( szelesseg, magassag );

    double dx = ( b - a ) / szelesseg;
    double dy = ( d - c ) / magassag;
    double reC, imC, reZ, imZ;
    int iteracio = 0;

    std::cout << "Szamitas\n";

    // j megy a sorokon
    for ( int j = 0; j < magassag; ++j )
    {
        // k megy az oszlopokon

        for ( int k = 0; k < szelesseg; ++k )
        {

            // c = (reC, imC) a halo racspontjainak
            // megfelelo komplex szam

            reC = a + k * dx;
            imC = d - j * dy;
            std::complex<double> c ( reC, imC );

            std::complex<double> z_n ( 0, 0 );
            iteracio = 0;

            while ( std::abs ( z_n ) < 4 && iteracio < iteraciosHatar )
            {
                z_n = z_n * z_n + c;

                ++iteracio;
            }

            kep.set_pixel ( k, j,
                           png::rgb_pixel ( iteracio%255, (iteracio*iteracio <=
                           )%255, 0 ) );
        }

        int szazalek = ( double ) j / ( double ) magassag * 100.0;
        std::cout << "\r" << szazalek << "%" << std::flush;
    }

    kep.write ( argv[1] );
    std::cout << "\r" << argv[1] << " mentve." << std::endl;
}
```

5.3. Biomorfok

Megoldás videó: <https://youtu.be/IJMbgRzY76E>

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/Biomorf

A biomorfokra (a Julia halmazokat rajzoló bug-os programjával) rátaláló Clifford Pickover azt hitte természeti törvényre bukkant: https://www.emis.de/journals/TJNSA/includes/files/articles/Vol9_Iss5_2305--2315_Biomorphs_via_modified_iterations.pdf (lásd a 2307. oldal aljától).

A különbség a **Mandelbrot halmaz** és a Julia halmazok között az, hogy a komplex iterációban az előbbiben a c változó, utóbbiban pedig állandó. A következő Mandelbrot csipet azt mutatja, hogy a c befutja a vizsgált összes rácspontot.

```
// j megy a sorokon
for ( int j = 0; j < magassag; ++j )
{
    for ( int k = 0; k < szelesseg; ++k )
    {

        // c = (reC, imC) a halo racspontjainak
        // megfelelo komplex szam

        reC = a + k * dx;
        imC = d - j * dy;
        std::complex<double> c ( reC, imC );

        std::complex<double> z_n ( 0, 0 );
        iteracio = 0;

        while ( std::abs ( z_n ) < 4 && iteracio < iteraciosHatar )
        {
            z_n = z_n * z_n + c;

            ++iteracio;
        }
    }
}
```

Ezzel szemben a Julia halmazos csipetben a c nem változik, hanem minden vizsgált z rácspontra ugyanaz.

```
// j megy a sorokon
for ( int j = 0; j < magassag; ++j )
{
    // k megy az oszlopokon
    for ( int k = 0; k < szelesseg; ++k )
    {
        double reZ = a + k * dx;
        double imZ = d - j * dy;
```

```
std::complex<double> z_n ( reZ, imZ );

int iteracio = 0;
for (int i=0; i < iteraciosHatar; ++i)
{
    z_n = std::pow(z_n, 3) + cc;
    if(std::real ( z_n ) > R || std::imag ( z_n ) > R)
    {
        iteracio = i;
        break;
    }
}
```

A bimorfos algoritmus pontos megismeréséhez ezt a cikket javasoljuk: https://www.emis.de/journals/TJNSA/includes/files/articles/Vol9_Iss5_2305--2315_Biomorphs_via_modified_iterations.pdf. Az is jó gyakorlat, ha magából ebből a cikkből from scratch kódoljuk be a sajátunkat, de mi a királyi úton járva a korábbi **Mandelbrot halmazt** kiszámoló forrásunkat módosítjuk. Viszont a program változóinak elnevezését összhangba hozzuk a közlemény jelöléseivel:

```
// Verzio: 3.1.3.cpp
// Forditas:
// g++ 3.1.3.cpp -lpng -O3 -o 3.1.3
// Futtatas:
// ./3.1.3 bmorf.png 800 800 10 -2 2 -2 2 .285 0 10
// Nyomtatas:
// a2ps 3.1.3.cpp -o 3.1.3.cpp.pdf -1 --line-numbers=1 --left-footer=" ←
BATF41 HAXOR STR34M" --right-footer="https://bhaxor.blog.hu/" --pro= ←
color
//
// BHAX Biomorphs
// Copyright (C) 2019
// Norbert Batfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/licenses/>.
//
// Version history
//
// https://youtu.be/IJMbgRzY76E
```

```
// See also https://www.emis.de/journals/TJNSA/includes/files/articles/Vol9\_Iss5\_2305--2315\_Biomorphs\_via\_modified\_iterations.pdf ↩
//

#include <iostream>
#include "png++/png.hpp"
#include <complex>

int
main ( int argc, char *argv[] )
{

    int szelesseg = 1920;
    int magassag = 1080;
    int iteraciosHatar = 255;
    double xmin = -1.9;
    double xmax = 0.7;
    double ymin = -1.3;
    double ymax = 1.3;
    double reC = .285, imC = 0;
    double R = 10.0;

    if ( argc == 12 )
    {
        szelesseg = atoi ( argv[2] );
        magassag = atoi ( argv[3] );
        iteraciosHatar = atoi ( argv[4] );
        xmin = atof ( argv[5] );
        xmax = atof ( argv[6] );
        ymin = atof ( argv[7] );
        ymax = atof ( argv[8] );
        reC = atof ( argv[9] );
        imC = atof ( argv[10] );
        R = atof ( argv[11] );
    }
    else
    {
        std::cout << "Hasznalat: ./3.1.2 fajlnev szelesseg magassag n a b c ↩
            d reC imC R" << std::endl;
        return -1;
    }

    png::image < png::rgb_pixel > kep ( szelesseg, magassag );

    double dx = ( xmax - xmin ) / szelesseg;
    double dy = ( ymax - ymin ) / magassag;

    std::complex<double> cc ( reC, imC );
```

```
std::cout << "Szamitas\n";

// j megy a sorokon
for ( int y = 0; y < magassag; ++y )
{
    // k megy az oszlopokon

    for ( int x = 0; x < szelesseg; ++x )
    {

        double reZ = xmin + x * dx;
        double imZ = ymax - y * dy;
        std::complex<double> z_n ( reZ, imZ );

        int iteracio = 0;
        for (int i=0; i < iteraciosHatar; ++i)
        {

            z_n = std::pow(z_n, 3) + cc;
            //z_n = std::pow(z_n, 2) + std::sin(z_n) + cc;
            if(std::real ( z_n ) > R || std::imag ( z_n ) > R)
            {
                iteracio = i;
                break;
            }
        }

        kep.set_pixel ( x, y,
                        png::rgb_pixel ( (iteracio*20)%255, (iteracio *
                        *40)%255, (iteracio*60)%255 ));
    }

    int szazalek = ( double ) y / ( double ) magassag * 100.0;
    std::cout << "\r" << szazalek << "%" << std::flush;
}

kep.write ( argv[1] );
std::cout << "\r" << argv[1] << " mentve." << std::endl;
}
```

5.4. A Mandelbrot halmaz CUDA megvalósítása

Megoldás videó: <https://youtu.be/gvaqijHIRUs>

Megoldás forrása: [bhax/attention_raising/CUDA/mandelpngc_60x60_100.cu](https://github.com/bhax/attention_raising/CUDA/mandelpngc_60x60_100.cu) nevű állománya.

5.5. Mandelbrot nagyító és utazó C++ nyelven

Építs GUI-t a Mandelbrot algoritmusra, lehessen egérrel nagyítani egy területet, illetve egy pontot egérrel kiválasztva vizualizálja onnan a komplex iteráció bejárta z_n komplex számokat!

Megoldás videó: Illetve https://bhaxor.blog.hu/2018/09/02/ismerkedes_a_mandelbrot_halmazzal.

Megoldás forrása:

A program használatáról pár szó: A halmazban az egér segítségével lehet nagyítani az n lenyomásával kétszeresére növeljük az iterációs határt, az esc lenyomásával vissza ugrik az eredeti halmazra és a nyilakkal pedig lehet mozgatni a halmazt könnyebb pozicionálás érdekében (ez a része még egy kicsit bugos, de dolgozok rajta).

A program működéséről pár szó: A main-ban készítjük el a frakablak $w1$ et ez elkészít egy QImage-t a frakszal használatával. A frakasz határozza meg a halmaz pontjait maj ezek a pontok alapján a frakablak kiszámítja azokat majd pedig a main kirajzolja a képet. Akkár hányszor mozgatjuk/nagyítjuk a halmazt az előző frakszal töröljük és egy újat hozunk létre az új koordináták segítségével.

Bemutató videó: <https://youtu.be/TIL5aAfz7WY>

```
// main.cpp
//
// Mandelbrot halmaz rajzoló
// Programozó Páternoszter
//
// Copyright (C) 2011, Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail ←
// .com
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// Bár a Nokia Qt SDK éppen tartalmaz egy Mandelbrotos példát, de
// ezt nem tartottam megfelelőnek első Qt programként ajánlani, mert elég
// bonyolult: használ kölcsönös kizárást stb. Ezért "from scratch" megírtam
// egy sajátot a Javát tanítokhoz írt dallamára:
// http://www.tankonyvtar.hu/informatika/javat-tanitok-2-2-080904-1
//

#include <QApplication>
#include "frakablak.h"

int main(int argc, char *argv[])
{
    QApplication a(argc, argv);

    FrakAblak w1;
    w1.show();
}
```

```
    return a.exec();  
}
```

frakablak.h:

```
#ifndef FRAKABLAH_H  
#define FRAKABLAH_H  
  
#include <QMainWindow>  
#include <QImage>  
#include <QPainter>  
#include <QMouseEvent>  
#include <QKeyEvent>  
#include "frakszal.h"  
  
class FrakSzal;  
  
class FrakAblak : public QMainWindow  
{  
    Q_OBJECT  
  
public:  
    FrakAblak(double a = -2.0, double b = .7, double c = -1.35,  
              double d = 1.35, int szelesseg = 600,  
              int iteraciosHatar = 255, QWidget *parent = 0);  
    ~FrakAblak();  
    void vissza(int magassag , int * sor, int meret) ;  
    void vissza(void) ;  
    // A komplex sík vizsgált tartománya [a,b]x[c,d].  
    double a, b, c, d;  
    // A komplex sík vizsgált tartományára feszített  
    // háló szélessége és magassága.  
    int szelesseg, magassag;  
    // Max. hány lépésig vizsgáljuk a  $z_{n+1} = z_n * z_n + c$  iterációt?  
    // (tk. most a nagyítási pontosság)  
    int iteraciosHatar;  
  
protected:  
    void paintEvent(QPaintEvent*);  
    void mousePressEvent(QMouseEvent*);  
    void mouseMoveEvent(QMouseEvent*);  
    void mouseReleaseEvent(QMouseEvent*);  
    void keyPressEvent(QKeyEvent*);  
  
private:  
    QImage* fraktal;  
    FrakSzal* mandelbrot;  
    bool szamitasFut;
```



```
// A nagyítandó kijelölt területet bal felső sarka.
int x, y;
// A nagyítandó kijelölt terület szélessége és magassága.
int mx, my;
const double ca = -2.0;
const double cb = .7;
const double cc = -1.35;
const double cd = 1.35;
const double cszelesseg = 600;
const double citeraciosHatar = 255;

};

#endif // FRAKABLAH_H
```

```
// frakablak.cpp
//
// Mandelbrot halmaz nagyító
// Programozó Péternoszter
//
// Copyright (C) 2011, Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail ←
// .com
//// frakablak.cpp
//
// Mandelbrot halmaz nagyító
// Programozó Péternoszter
//
// Copyright (C) 2011, Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail ←
// .com
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
//
// Ez a program szabad szoftver; terjeszthető illetve módosítható a
// Free Software Foundation által kiadott GNU General Public License
// dokumentumában leírtak; akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) későbbi
// változata szerint.
```

```
//
// Ez a program abban a reményben kerül közreadásra, hogy hasznos lesz,
// de minden egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA
// VALÓ ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott garanciát is beleértve.
// További részleteket a GNU General Public License tartalmaz.
//
// A felhasználónak a programmal együtt meg kell kapnia a GNU General
// Public License egy példányát; ha mégsem kapta meg, akkor
// tekintse meg a <http://www.gnu.org/licenses/> oldalon.
//
//
// Version history:
//
// 0.0.1    Bár a Nokia Qt SDK éppen tartalmaz egy Mandelbrotos példát, de
// ezt nem tartottam megfelelőnek első Qt programként ajánlani, mert elég
// bonyolult: használ kölcsönös kizárást stb. Ezért "from scratch" megírtam
// egy sajátot a Javát tanítokhoz írt dallamára:
// http://www.tankonyvtar.hu/informatika/javat-tanitok-2-2-080904-1
//

#include "frakablak.h"

FrakAblak::FrakAblak(double a, double b, double c, double d,
                    int szelesseg, int iteraciosHatar, QWidget *parent)
    : QMainWindow(parent)
{
    setWindowTitle("Mandelbrot halmaz");

    szamitasFut = true;
    x = y = mx = my = 0;
    this->a = a;
    this->b = b;
    this->c = c;
    this->d = d;
    this->szelesseg = szelesseg;
    this->iteraciosHatar = iteraciosHatar;
    magassag = (int)(szelesseg * ((d-c)/(b-a)));

    setFixedSize(QSize(szelesseg, magassag));
    fraktal= new QImage(szelesseg, magassag, QImage::Format_RGB32);

    mandelbrot = new FrakSzal(a, b, c, d, szelesseg, magassag, ←
        iteraciosHatar, this);
    mandelbrot->start();
}

FrakAblak::~FrakAblak()
{
    delete fraktal;
    delete mandelbrot;
```

```
}

void FrakAblak::paintEvent(QPaintEvent*) {
    QPainter qpainter(this);
    qpainter.drawImage(0, 0, *fraktal);
    if(!szamitasFut) {
        qpainter.setPen(QPen(Qt::white, 1));
        qpainter.drawRect(x, y, mx, my);
    }
    qpainter.end();
}

void FrakAblak::mousePressEvent(QMouseEvent* event) {

    // A nagyítandó kijelölt területet bal felső sarka:
    x = event->x();
    y = event->y();
    mx = 0;
    my = 0;

    update();
}

void FrakAblak::mouseMoveEvent(QMouseEvent* event) {

    // A nagyítandó kijelölt terület szélessége és magassága:
    mx = event->x() - x;
    my = mx; // négyzet alakú

    update();
}

void FrakAblak::mouseReleaseEvent(QMouseEvent* event) {

    if(szamitasFut)
        return;

    szamitasFut = true;

    double dx = (b-a)/szelesseg;
    double dy = (d-c)/magassag;

    double a = this->a+x*dx;
    double b = this->a+x*dx+mx*dx;
    double c = this->d-y*dy-my*dy;
    double d = this->d-y*dy;

    this->a = a;
    this->b = b;
```

```
this->c = c;
this->d = d;

delete mandelbrot;
mandelbrot = new FrakSzal(a, b, c, d, szelesseg, magassag, ←
    iteraciosHatar, this);
mandelbrot->start();

update();
}

void FrakAblak::keyPressEvent(QKeyEvent *event)
{

    if(szamitasFut)
        return;

    if (event->key() == Qt::Key_N)
        iteraciosHatar *= 2;

    if (event->key() == Qt::Key_Escape)
    {
        this->a = ca;
        this->b = cb;
        this->c = cc;
        this->d = cd;
        this->szelesseg = cszelesseg ;
        this->iteraciosHatar = citeraciosHatar;
        magassag = (int)(szelesseg * ((d-c)/(b-a)));
    }

    if (event->key() == Qt::Key_Left)
    {
        this->a = a - ((b-a)/10);
        this->b = b - ((b-a)/10);
    }

    if (event->key() == Qt::Key_Right)
    {
        this->a = a + ((b-a)/10);
        this->b = b + ((b-a)/10);
    }

    if (event->key() == Qt::Key_Up)
    {
        this->c = c - ((c-d)/10);
        this->d = d - ((c-d)/10);
    }
}
```

```
if (event->key()==Qt::Key_Down)
{
    this->c = c+((c-d)/10);
    this->d = d+((c-d)/10);
}

szamitasFut = true;

delete mandelbrot;
mandelbrot = new FrakSzal(a, b, c, d, szelesseg, magassag, ←
    iteraciosHatar, this);
mandelbrot->start();
}

void FrakAblak::vissza(int magassag, int *sor, int meret)
{
    for(int i=0; i<meret; ++i) {
        QRgb szin = qRgb(0, 255-sor[i], 0);
        fraktal->setPixel(i, magassag, szin);
    }
    update();
}

void FrakAblak::vissza(void)
{
    szamitasFut = false;
    x = y = mx = my = 0;
}
```

frakszal.h:

```
#ifndef FRAKSZAL_H
#define FRAKSZAL_H

#include <QThread>
#include <cmath>
#include <complex>
#include "frakablak.h"

class FrakAblak;

class FrakSzal : public QThread
{
    Q_OBJECT
```

```
public:
    FrakSzal(double a, double b, double c, double d,
             int szelesseg, int magassag, int iteraciosHatar, FrakAblak * ←
             frakAblak);
    ~FrakSzal();
    void run();

protected:
    // A komplex sík vizsgált tartománya [a,b]x[c,d].
    double a, b, c, d;
    // A komplex sík vizsgált tartományára feszített
    // háló szélessége és magassága.
    int szelesseg, magassag;
    // Max. hány lépésig vizsgáljuk a  $z_{n+1} = z_n * z_n + c$  iterációt?
    // (tk. most a nagyítási pontosság)
    int iteraciosHatar;
    // Kinek számolok?
    FrakAblak* frakAblak;
    // Soronként küldöm is neki vissza a kiszámoltakat.
    int* egySor;

};

#endif // FRAKSZAL_H
```

```
// frakszal.cpp
//
// Mandelbrot halmaz rajzoló
// Programozó Páternoszter
//
// Copyright (C) 2011, Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail ←
// .com
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
//
```

```
// Ez a program szabad szoftver; terjeszthető illetve módosítható a
// Free Software Foundation által kiadott GNU General Public License
// dokumentumában leírtak; akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) későbbi
// változata szerint.
//
// Ez a program abban a reményben kerül közreadásra, hogy hasznos lesz,
// de minden egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA
// VALÓ ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott garanciát is beleértve.
// További részleteket a GNU General Public License tartalmaz.
//
// A felhasználónak a programmal együtt meg kell kapnia a GNU General
// Public License egy példányát; ha mégsem kapta meg, akkor
// tekintse meg a <http://www.gnu.org/licenses/> oldalon.
//
//
// Version history:
//
// 0.0.1    Bár a Nokia Qt SDK éppen tartalmaz egy Mandelbrotos példát, de
// ezt nem tartottam megfelelőnek első Qt programként ajánlani, mert elég
// bonyolult: használ kölcsönös kizárást stb. Ezért "from scratch" megírtam
// egy sajátot a Javát tanítokhoz írt dallamára:
// http://www.tankonyvtar.hu/informatika/javat-tanitok-2-2-080904-1
//
#include "frakszal.h"

FrakSzal::FrakSzal(double a, double b, double c, double d,
                  int szelesseg, int magassag, int iteraciosHatar, ←
                  FrakAblak *frakAblak)
{
    this->a = a;
    this->b = b;
    this->c = c;
    this->d = d;
    this->szelesseg = szelesseg;
    this->iteraciosHatar = iteraciosHatar;
    this->frakAblak = frakAblak;
    this->magassag = magassag;

    egySor = new int[szelesseg];
}

FrakSzal::~FrakSzal()
{
    delete[] egySor;
}

// A szál kódját a Javát tanítokhoz írt Java kódból vettem át
// http://www.tankonyvtar.hu/informatika/javat-tanitok-2-2-080904-1
// mivel itt az algoritmust is leírtam/lerajzoltam, így meghagytam
```

```
// a kommenteket, hogy a hallgató könnyen hozzáolvashassa az "elméletet",
// ha érdekli.
void FrakSzal::run()
{
    // A [a,b]x[c,d] tartományon milyen sűrű a
    // megadott szélesség, magasság háló:
    double dx = (b-a)/szelesseg;
    double dy = (d-c)/magassag;
    double reC, imC, reZ, imZ, ujreZ, ujimZ;
    // Hány iterációt csináltunk?
    int iteracio = 0;
    // Végigzongorázzuk a szélesség x magasság hálót:
    for(int j=0; j<magassag; ++j) {
        //sor = j;
        for(int k=0; k<szelesseg; ++k) {
            // c = (reC, imC) a háló rácspontjainak
            // megfelelő komplex szám
            reC = a+k*dx;
            imC = d-j*dy;
            // z_0 = 0 = (reZ, imZ)
            std::complex<double> c(reC, imC);

            reZ = 0;
            imZ = 0;
            std::complex<double> z_n(reZ, imZ);
            iteracio = 0;
            // z_{n+1} = z_n * z_n + c iterációk
            // számítása, amíg |z_n| < 2 vagy még
            // nem értük el a 255 iterációt, ha
            // viszont elértük, akkor úgy vesszük,
            // hogy a kiindulási c komplex számra
            // az iteráció konvergens, azaz a c a
            // Mandelbrot halmaz eleme
            /*
            while(reZ*reZ + imZ*imZ < 4 && iteracio < iteraciosHatar) {
                // z_{n+1} = z_n * z_n + c

                ujreZ = reZ*reZ+ std::atan(reZ*reZ - imZ*imZ) + std::sqrt(reC);
                ujimZ = 2*reZ*imZ+std::atan(2*reZ*imZ) + imC;

                reZ = ujreZ;
                imZ = ujimZ;

                ++iteracio;
            }
            */
            while( std::abs(z_n) < 4 && iteracio < iteraciosHatar) {
                z_n = z_n * z_n + c;
            }
        }
    }
}
```



```
        ++iteracio;
    }

    // ha a < 4 feltétel nem teljesült és a
    // iteráció < iterációsHatár sérülésével lépett ki, azaz
    // feltesszük a c-ről, hogy itt a  $z_{n+1} = z_n * z_n + c$ 
    // sorozat konvergens, azaz iteráció = iterációsHatár
    // ekkor az iteráció %= 256 egyenlő 255, mert az esetleges
    // nagyítások során az iteráció = valahány * 256 + 255

    iteracio %= 256;

    //a színezést viszont már majd a FrakAblak osztályban lesz
    egySor[k] = iteracio;
}
// Ábrázolásra átadjuk a kiszámolt sort a FrakAblak-nak.
frakAblak->vissza(j, egySor, szelesseg);
}
frakAblak->vissza();
}
```

5.6. Mandelbrot nagyító és utazó Java nyelven

Megoldás videó: <https://youtu.be/Ui3B6IJnssY>, 4:27-től. Illetve https://bhaxor.blog.hu/2018/09/02/ismerkedes_a

Megoldás forrása: <https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/javat-tanitok-javat/apbs02.html#id570518>

6. fejezet

Helló, Welch!

6.1. Első osztályom

Valósítsd meg C++-ban és Java-ban az módosított polártranszformációs algoritmust! A matek háttér teljesen irreleváns, csak annyiban érdekes, hogy az algoritmus egy számítása során két normálist számol ki, az egyiket elspájzolod és egy további logikai taggal az osztályban jelzed, hogy van vagy nincs eltérve kiszámolt szám.

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>
#include <cmath>
#include <ctime>

class ElsoOsztajom
{
private:
    bool letezikKovVeletlen;
    double kovVeletlen;
public:
    ElsoOsztajom();
    ~ElsoOsztajom();

    double veletlen();
};

ElsoOsztajom::ElsoOsztajom()
{
    letezikKovVeletlen=false;
}

ElsoOsztajom::~~ElsoOsztajom()
{
}
```

```
}

double ElsoOsztajom::veletlen()
{
    if (letezikKovVeletlen)
    {
        letezikKovVeletlen =false;
        return kovVeletlen;
    }
    else
    {
        double u1, u2, v1, v2, w;
        do
        {
            u1=std::rand() / (RAND_MAX+1.0);
            u2=std::rand() / (RAND_MAX+1.0);
            v1=2*u1-1;
            v2=2*u2-1;
            w=v1*v1+v2*v2;
        }
        while (w>1);
        double r =std::sqrt((-2*std::log(w))/w);

        kovVeletlen=r*v2;
        letezikKovVeletlen =true;

        return r*v1;
    }
}

int main(){
    double j=0;
    ElsoOsztajom r;
    for (int i=0; i<5; i++)
    {
        j=r.veletlen();
        std::cout<<j<<std::endl;
    }
}
```

Egy osztályt hoztam létre aminek a véletlen függvénye vissza ad egy véletlen számot. De mind ezek mellett mivel ez egy költséges feladat így a helyet, hogy minden hívásnál újra számolnánk a függvény értékét az első hívásnál két értéket határozzunk meg az egyiket vissza adjuk a másikat pedig el raktározzuk. A következő hívásnál a második értéket adjuk vissza így nem kell várunk a számításra hanem egyből megkapjuk a véletlen értéket. Ehhez nagyon hasonló módszert használtak a Sun programozói a JDK forrásban

```
if (haveNextNextGaussian) {
```

```
        haveNextNextGaussian = false;
        return nextNextGaussian;
    } else {
        double v1, v2, s;
        do {
            v1 = 2 * nextDouble() - 1; // between -1 and 1
            v2 = 2 * nextDouble() - 1; // between -1 and 1
            s = v1 * v1 + v2 * v2;
        } while (s >= 1 || s == 0);
        double multiplier = StrictMath.sqrt(-2 * StrictMath.log(s)/s);
        nextNextGaussian = v2 * multiplier;
        haveNextNextGaussian = true;
        return v1 * multiplier;
    }
}
```

6.2. LZW

Valósítsd meg C-ben az LZW algoritmus fa-építését!

Magyarázó videó: <https://www.youtube.com/watch?v=W-z3OBj3gI0>

Megoldás forrása:

```
#include <iostream>
#include <random>
#include <functional>
#include <chrono>

class Unirand {
private:
    std::function<int()> random;

public:
    Unirand(long seed, int min, int max): random(
        std::bind(
            std::uniform_int_distribution<>(min, max),
            std::default_random_engine(seed)
        )
    ) {}

    int operator() () {return random();}
};

template <typename ValueType>
class BinRandTree {
```

```
protected:
    class Node {

    private:
        ValueType value;
        Node *left;
        Node *right;
        int count{0};

        // TODO rule of five
        Node(const Node &);
        Node & operator=(const Node &);
        Node(Node &&);
        Node & operator=(Node &&);

    public:
        Node(ValueType value, int count=0): value(value), count(count), ←
            left(nullptr), right(nullptr) {}
        ValueType getValue() const {return value;}
        Node * leftChild() const {return left;}
        Node * rightChild() const {return right;}
        void leftChild(Node * node){left = node;}
        void rightChild(Node * node){right = node;}
        int getCount() const {return count;}
        void incCount(){++count;}
    };

    Node *root;
    Node *treep;
    int depth{0};

private:
    // TODO rule of five

public:
    BinRandTree(Node *root = nullptr, Node *treep = nullptr): root(root), ←
        treep(treep) {
        std::cout << "BT ctor" << std::endl;
    }

    BinRandTree(const BinRandTree & old) {
        std::cout << "BT copy ctor" << std::endl;

        root = cp(old.root, old.treep);

    }

    Node * cp(Node *node, Node *treep)
    {
```

```
Node * newNode = nullptr;

if(node)
{
    newNode = new Node(node->getValue(),node->getCount());

    newNode->leftChild(cp(node->leftChild(), treep));
    newNode->rightChild(cp(node->rightChild(), treep));

    if(node == treep)
        this->treep = newNode;
}

return newNode;
}

BinRandTree & operator=(const BinRandTree & old) {
    std::cout << "BT copy assign" << std::endl;

    BinRandTree tmp{old};
    std::swap(*this, tmp);
    return *this;
}

BinRandTree(BinRandTree && old) {
    std::cout << "BT move ctor" << std::endl;

    root = nullptr;
    *this = std::move(old);
}

BinRandTree & operator=(BinRandTree && old) {
    std::cout << "BT move assign" << std::endl;

    std::swap(old.root, root);
    std::swap(old.treep, treep);

    return *this;
}

~BinRandTree(){
    std::cout << "BT dtor" << std::endl;
    deltree(root);
}

BinRandTree & operator<<(ValueType value);
void print(){print(root, std::cout);}
void printr(){print(*root, std::cout);}
void print(Node *node, std::ostream & os);
void print(const Node &cnode, std::ostream & os);
```

```
void deltree(Node *node);

Unirand ur{std::chrono::system_clock::now().time_since_epoch().count(), ←
    0, 2};

int whereToPut() {

    return ur();

}

};

template <typename ValueType>
class BinSearchTree : public BinRandTree<ValueType> {

public:
    BinSearchTree() {}
    BinSearchTree & operator<<(ValueType value);

};

template <typename ValueType, ValueType vr, ValueType v0>
class ZLWTree : public BinRandTree<ValueType> {

public:
    ZLWTree(): BinRandTree<ValueType>(new typename BinRandTree<ValueType>:: ←
        Node(vr)) {
        this->treep = this->root;
    }
    ZLWTree & operator<<(ValueType value);

};

template <typename ValueType>
BinRandTree<ValueType> & BinRandTree<ValueType>::operator<<(ValueType value ←
)
{

    int rnd = whereToPut();

    if(!treep) {

        root = treep = new Node(value);

    } else if (treep->getValue() == value) {
```

```
        treep->incCount();

    } else if (!rnd) {

        treep = root;
        *this << value;

    } else if (rnd == 1) {

        if(!treep->leftChild()) {

            treep->leftChild(new Node(value));

        } else {

            treep = treep->leftChild();
            *this << value;
        }

    } else if (rnd == 2) {

        if(!treep->rightChild()) {

            treep->rightChild(new Node(value));

        } else {

            treep = treep->rightChild();
            *this << value;
        }

    }

    return *this;
}

template <typename ValueType>
BinSearchTree<ValueType> & BinSearchTree<ValueType>::operator<<(ValueType &↔
    value)
{
    if(!this->treep) {

        this->root = this->treep = new typename BinRandTree<ValueType>::↔
            Node(value);

    } else if (this->treep->getValue() == value) {

        this->treep->incCount();
    }
}
```



```
    } else if (this->treep->getValue() > value) {

        if(!this->treep->leftChild()) {

            this->treep->leftChild(new typename BinRandTree<ValueType>:: ←
                Node(value));

        } else {

            this->treep = this->treep->leftChild();
            *this << value;
        }

    } else if (this->treep->getValue() < value) {

        if(!this->treep->rightChild()) {

            this->treep->rightChild(new typename BinRandTree<ValueType>:: ←
                Node(value));

        } else {

            this->treep = this->treep->rightChild();
            *this << value;
        }

    }

    this->treep = this->root;

    return *this;
}

template <typename ValueType, ValueType vr, ValueType v0>
ZLWTree<ValueType, vr, v0> & ZLWTree<ValueType, vr, v0>::operator<<( ←
    ValueType value)
{

    if(value == v0) {

        if(!this->treep->leftChild()) {

            typename BinRandTree<ValueType>::Node * node = new typename ←
                BinRandTree<ValueType>::Node(value);
            this->treep->leftChild(node);
            this->treep = this->root;

        } else {
```

```
        this->trep = this->trep->leftChild();
    }

    } else {

        if(!this->trep->rightChild()) {

            typename BinRandTree<ValueType>::Node * node = new typename ←
                BinRandTree<ValueType>::Node(value);
            this->trep->rightChild(node);
            this->trep = this->root;

        } else {

            this->trep = this->trep->rightChild();

        }

    }

    return *this;
}

template <typename ValueType>
void BinRandTree<ValueType>::print(Node *node, std::ostream & os)
{
    if(node)
    {
        ++depth;
        print(node->leftChild(), os);

        for(int i{0}; i<depth; ++i)
            os << "---";
        os << node->getValue() << " " << depth << " " << node->getCount() ←
            << std::endl;

        print(node->rightChild(), os);
        --depth;
    }
}

template <typename ValueType>
void BinRandTree<ValueType>::print(const Node &node, std::ostream & os)
{
    ++depth;

    if(node.leftChild())
        print(*node.leftChild(), os);
}
```

```
        for(int i{0}; i<depth; ++i)
            os << "---";
        os << node.getValue() << " " << depth << " " << node.getCount() << " ←"
        std::endl;

        if(node.rightChild())
            print(*node.rightChild(), os);

        --depth;
    }

template <typename ValueType>
void BinRandTree<ValueType>::deltree(Node *node)
{
    if (node)
    {
        deltree(node->leftChild());
        deltree(node->rightChild());

        delete node;
    }
}

BinRandTree<int> bar()
{
    BinRandTree<int> bt;
    BinRandTree<int> bt2;

    Unirand r(0, 0, 1);

    bt << 0 << 0 << 0;
    bt2 << 1 << 1 << 1;
    bt.print();
    std::cout << " --- " << std::endl;
    bt2.print();

    return r() ? bt : bt2;
}

BinRandTree<int> foo()
{
    return BinRandTree<int>();
}
```

```
}

int main(int argc, char** argv, char ** env)
{
    BinRandTree<int> bt;
    std::cout << " *** " << std::endl;
    BinRandTree<int> bt2{ bt };
    std::cout << " *** " << std::endl;
    bt2.print();
    bt2 = bt;

    /*
    std::cout << std::endl;

    ZLWTree<char, '/', '0'> zt;

    zt <<'0'<<'1'<<'0'<<'0'<<'1' << '1';

    zt.print();

    ZLWTree<char, '/', '0'> zt2{zt};

    ZLWTree<char, '/', '0'> zt3;

    zt3 <<'1'<<'1'<<'1'<<'1'<<'1';

    std::cout << "***" << std::endl;
    zt = zt3;
    std::cout << "***" << std::endl;

    ZLWTree<char, '/', '0'> zt4 = std::move(zt2);

    BinSearchTree<std::string> bts;

    bts << "alma" << "korte" << "banan" << "korte";

    bts.print();
    */
}
```

7. fejezet

Helló, Conway!

7.1. Hangyaszimulációk

Írj Qt C++-ban egy hangyaszimulációs programot, a forrásaidról utólag reverse engineering jelleggel készíts UML osztálydiagramot is!

<https://www.youtube.com/watch?v=uHbM36lrq4o>

Main:

```
// BHAX Myrmecologist
//
// Copyright (C) 2019
// Norbert Bã;tfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/licenses/>.
//
// https://bhaxor.blog.hu/2018/09/26/hangyaszimulaciok
// https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist
//

#include <QApplication>
#include <QDesktopWidget>
#include <QDebug>
#include <QDateTime>
```

```
#include <QCommandLineOption>
#include <QCommandLineParser>

#include "antwin.h"

/*
 * ./myrmecologist -w 250 -m 150 -n 400 -t 10 -p 5 -f 80 -d 0 -a 255 -i 3 - ←
 * s 3 -c 22
 */

int main ( int argc, char *argv[] )
{
    QApplication a ( argc, argv );

    QCommandLineOption szeles_opt ( {"w","szelesseg"}, "Oszlopok (cellakban ←
        ) szama.", "szelesseg", "200" );
    QCommandLineOption magas_opt ( {"m","magassag"}, "Sorok (cellakban) ←
        szama.", "magassag", "150" );
    QCommandLineOption hangyaszam_opt ( {"n","hangyaszam"}, "Hangyak szama. ←
        ", "hangyaszam", "100" );
    QCommandLineOption sebesseg_opt ( {"t","sebesseg"}, "2 lepes kozotti ←
        ido (millisec-ben).", "sebesseg", "100" );
    QCommandLineOption parolgas_opt ( {"p","parolgas"}, "A parolgas erteke. ←
        ", "parolgas", "8" );
    QCommandLineOption feromon_opt ( {"f","feromon"}, "A hagyott nyom ←
        erteke.", "feromon", "11" );
    QCommandLineOption szomszed_opt ( {"s","szomszed"}, "A hagyott nyom ←
        erteke a szomszedokban.", "szomszed", "3" );
    QCommandLineOption alapertek_opt ( {"d","alapertek"}, "Indulo ertek a ←
        cellakban.", "alapertek", "1" );
    QCommandLineOption maxcella_opt ( {"a","maxcella"}, "Cella max erteke." ←
        , "maxcella", "50" );
    QCommandLineOption mincella_opt ( {"i","mincella"}, "Cella min erteke." ←
        , "mincella", "2" );
    QCommandLineOption cellamerete_opt ( {"c","cellameret"}, "Hany hangya ←
        fer egy cellaba.", "cellameret", "4" );
    QCommandLineParser parser;

    parser.addHelpOption();
    parser.addVersionOption();
    parser.addOption ( szeles_opt );
    parser.addOption ( magas_opt );
    parser.addOption ( hangyaszam_opt );
    parser.addOption ( sebesseg_opt );
    parser.addOption ( parolgas_opt );
    parser.addOption ( feromon_opt );
    parser.addOption ( szomszed_opt );
```

```
parser.addOption ( alapertek_opt );
parser.addOption ( maxcella_opt );
parser.addOption ( mincella_opt );
parser.addOption ( cellamerete_opt );

parser.process ( a );

QString szeles = parser.value ( szeles_opt );
QString magas = parser.value ( magas_opt );
QString n = parser.value ( hangyaszam_opt );
QString t = parser.value ( sebesseg_opt );
QString parolgas = parser.value ( parolgas_opt );
QString feromon = parser.value ( feromon_opt );
QString szomszed = parser.value ( szomszed_opt );
QString alapertek = parser.value ( alapertek_opt );
QString maxcella = parser.value ( maxcella_opt );
QString mincella = parser.value ( mincella_opt );
QString cellameret = parser.value ( cellamerete_opt );

qsrand ( QDateTime::currentMSecsSinceEpoch() );

AntWin w ( szeles.toInt(), magas.toInt(), t.toInt(), n.toInt(), feromon ←
    .toInt(), szomszed.toInt(), parolgas.toInt(),
    alapertek.toInt(), mincella.toInt(), maxcella.toInt(),
    cellameret.toInt());
/*  AntWin w ( szeles.toInt(), magas.toInt(), t.toInt(), n.toInt(), ←
    feromon.toInt(), szomszed.toInt(), parolgas.toInt(),
    alapertek.toInt(), mincella.toInt(), maxcella.toInt() ←
    ,
    cellameret.toInt() );
*/

//myrmecologist -w 250 -m 150 -n 400 -t 10 -p 5 -f 80 -d 0 -a 255 -i 3 -s 3 ←
    -c 22
w.show();

return a.exec();
}
```

antwin.h:

```
// BHAX Myrmecologist
//
// Copyright (C) 2019
// Norbert Bã;tfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
```

```
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/licenses/>.
//
// https://bhaxor.blog.hu/2018/09/26/hangyaszimulaciok
// https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist
//

#ifdef ANTWIN_H
#define ANTWIN_H

#include <QMainWindow>
#include <QPainter>
#include <QString>
#include <QCloseEvent>
#include "antthread.h"
#include "ant.h"

class AntWin : public QMainWindow
{
    Q_OBJECT

public:
    AntWin(int width = 100, int height = 75,
           int delay = 120, int numAnts = 100,
           int pheromone = 10, int nbhPheromon = 3,
           int evaporation = 2, int cellDef = 1,
           int min = 2, int max = 50,
           int cellAntMax = 4, QWidget *parent = 0);

    AntThread* antThread;

    void closeEvent ( QCloseEvent *event ) {

        antThread->finish();
        antThread->wait();
        event->accept();
    }

    void keyPressEvent ( QKeyEvent *event )
    {
```



```
        if ( event->key() == Qt::Key_P ) {
            antThread->pause();
        } else if ( event->key() == Qt::Key_Q
                    || event->key() == Qt::Key_Escape ) {
            close();
        }

    }

    virtual ~AntWin();
    void paintEvent(QPaintEvent*);

private:

    int ***grids;
    int **grid;
    int gridIdx;
    int cellWidth;
    int cellHeight;
    int width;
    int height;
    int max;
    int min;
    Ants* ants;

public slots :
    void step ( const int &);

};

#endif
```

antwin.cpp:

```
        // BHAX Myrmecologist
//
// Copyright (C) 2019
// Norbert Bã;tfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
```

```
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/licenses/>.
//
// https://bhaxor.blog.hu/2018/09/26/hangyaszimulaciok
// https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist
//

#ifndef ANTWIN_H
#define ANTWIN_H

#include <QMainWindow>
#include <QPainter>
#include <QString>
#include <QCloseEvent>
#include "antthread.h"
#include "ant.h"

class AntWin : public QMainWindow
{
    Q_OBJECT

public:
    AntWin(int width = 100, int height = 75,
           int delay = 120, int numAnts = 100,
           int pheromone = 10, int nbhPheromon = 3,
           int evaporation = 2, int cellDef = 1,
           int min = 2, int max = 50,
           int cellAntMax = 4, QWidget *parent = 0);

    AntThread* antThread;

    void closeEvent ( QCloseEvent *event ) {

        antThread->finish();
        antThread->wait();
        event->accept();
    }

    void keyPressEvent ( QKeyEvent *event )
    {

        if ( event->key() == Qt::Key_P ) {
            antThread->pause();
        } else if ( event->key() == Qt::Key_Q
                    || event->key() == Qt::Key_Escape ) {
            close();
        }
    }
}
```

```
virtual ~AntWin();
void paintEvent(QPaintEvent*);

private:

    int ***grids;
    int **grid;
    int gridIdx;
    int cellWidth;
    int cellHeight;
    int width;
    int height;
    int max;
    int min;
    Ants* ants;

public slots :
    void step ( const int &);

};

#endif
```

antthread.h:

```
// BHAX Myrmecologist
//
// Copyright (C) 2019
// Norbert Bátfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/licenses/>.
//
// https://bhaxor.blog.hu/2018/09/26/hangyaszimulaciok
// https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist
//
```

```
#ifndef ANTTHREAD_H
#define ANTTHREAD_H

#include <QThread>
#include "ant.h"

class AntThread : public QThread
{
    Q_OBJECT

public:
    AntThread(Ants * ants, int ***grids, int width, int height,
              int delay, int numAnts, int pheromone, int nbrPheromone,
              int evaporation, int min, int max, int cellAntMax);

    ~AntThread();

    void run();
    void finish()
    {
        running = false;
    }

    void pause()
    {
        paused = !paused;
    }

    bool isRunnung()
    {
        return running;
    }

private:
    bool running {true};
    bool paused {false};
    Ants* ants;
    int** numAntsinCells;
    int min, max;
    int cellAntMax;
    int pheromone;
    int evaporation;
    int nbrPheromone;
    int ***grids;
    int width;
    int height;
    int gridIdx;
    int delay;
```

```
void timeDevel();

int newDir(int sor, int oszlop, int vsor, int voszlop);
void detDirs(int irany, int& ifrom, int& ito, int& jfrom, int& jto);
int moveAnts(int **grid, int row, int col, int& retrow, int& retcol, ←
    int);
double sumNbhs(int **grid, int row, int col, int);
void setPheromone(int **grid, int row, int col);

signals:
    void step ( const int &);

};

#endif
```

antthread.cpp:

```
        // BHAX Myrmecologist
//
// Copyright (C) 2019
// Norbert Bátfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/licenses/>.
//
// https://bhaxor.blog.hu/2018/09/26/hangyaszimulaciok
// https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist
//

#include "antthread.h"
#include <QDebug>
#include <cmath>
#include <QDateTime>

AntThread::AntThread ( Ants* ants, int*** grids,
                      int width, int height,
```

```
        int delay, int numAnts,
        int pheromone, int nbrPheromone,
        int evaporation,
        int min, int max, int cellAntMax)
{
    this->ants = ants;
    this->grids = grids;
    this->width = width;
    this->height = height;
    this->delay = delay;
    this->pheromone = pheromone;
    this->evaporation = evaporation;
    this->min = min;
    this->max = max;
    this->cellAntMax = cellAntMax;
    this->nbrPheromone = nbrPheromone;

    numAntsinCells = new int*[height];
    for ( int i=0; i<height; ++i ) {
        numAntsinCells[i] = new int [width];
    }

    for ( int i=0; i<height; ++i )
        for ( int j=0; j<width; ++j ) {
            numAntsinCells[i][j] = 0;
        }

    qsrand ( QDateTime::currentMSecsSinceEpoch() );

    Ant h {0, 0};
    for ( int i {0}; i<numAnts; ++i ) {

        h.y = height/2 + qrand() % 40-20;
        h.x = width/2 + qrand() % 40-20;

        ++numAntsinCells[h.y][h.x];

        ants->push_back ( h );

    }

    gridIdx = 0;
}

double AntThread::sumNbhs ( int **grid, int row, int col, int dir )
{
    double sum = 0.0;

    int ifrom, ito;
    int jfrom, jto;
```

```
detDirs ( dir, ifrom, ito, jfrom, jto );

for ( int i=ifrom; i<ito; ++i )
    for ( int j=jfrom; j<jto; ++j )

        if ( ! ( ( i==0 ) && ( j==0 ) ) ) {
            int o = col + j;
            if ( o < 0 ) {
                o = width-1;
            } else if ( o >= width ) {
                o = 0;
            }

            int s = row + i;
            if ( s < 0 ) {
                s = height-1;
            } else if ( s >= height ) {
                s = 0;
            }

            sum += (grid[s][o]+1)*(grid[s][o]+1)*(grid[s][o]+1);
        }

return sum;
}

int AntThread::newDir ( int sor, int oszlop, int vsor, int voszlop )
{
    if ( vsor == 0 && sor == height -1 ) {
        if ( voszlop < oszlop ) {
            return 5;
        } else if ( voszlop > oszlop ) {
            return 3;
        } else {
            return 4;
        }
    } else if ( vsor == height - 1 && sor == 0 ) {
        if ( voszlop < oszlop ) {
            return 7;
        } else if ( voszlop > oszlop ) {
            return 1;
        } else {
            return 0;
        }
    } else if ( voszlop == 0 && oszlop == width - 1 ) {
        if ( vsor < sor ) {
            return 1;
        }
    }
}
```

```
        } else if ( vsor > sor ) {
            return 3;
        } else {
            return 2;
        }
    } else if ( voszlop == width && oszlop == 0 ) {
        if ( vsor < sor ) {
            return 7;
        } else if ( vsor > sor ) {
            return 5;
        } else {
            return 6;
        }
    } else if ( vsor < sor && voszlop < oszlop ) {
        return 7;
    } else if ( vsor < sor && voszlop == oszlop ) {
        return 0;
    } else if ( vsor < sor && voszlop > oszlop ) {
        return 1;
    }

    else if ( vsor > sor && voszlop < oszlop ) {
        return 5;
    } else if ( vsor > sor && voszlop == oszlop ) {
        return 4;
    } else if ( vsor > sor && voszlop > oszlop ) {
        return 3;
    }

    else if ( vsor == sor && voszlop < oszlop ) {
        return 6;
    } else if ( vsor == sor && voszlop > oszlop ) {
        return 2;
    }

    else { //(vsor == sor && voszlop == oszlop)
        qDebug() << "ZAVAR AZ EROBEN az iranynal";

        return -1;
    }
}

void AntThread::detDirs ( int dir, int& ifrom, int& ito, int& jfrom, int& ←
    jto )
{
    switch ( dir ) {
    case 0:
        ifrom = -1;
```



```
        ito = 0;
        jfrom = -1;
        jto = 2;
        break;
    case 1:
        ifrom = -1;
        ito = 1;
        jfrom = 0;
        jto = 2;
        break;
    case 2:
        ifrom = -1;
        ito = 2;
        jfrom = 1;
        jto = 2;
        break;
    case 3:
        ifrom =
            0;
        ito = 2;
        jfrom = 0;
        jto = 2;
        break;
    case 4:
        ifrom = 1;
        ito = 2;
        jfrom = -1;
        jto = 2;
        break;
    case 5:
        ifrom = 0;
        ito = 2;
        jfrom = -1;
        jto = 1;
        break;
    case 6:
        ifrom = -1;
        ito = 2;
        jfrom = -1;
        jto = 0;
        break;
    case 7:
        ifrom = -1;
        ito = 1;
        jfrom = -1;
        jto = 1;
        break;
}
```

```
}

int AntThread::moveAnts ( int **racs,
                          int sor, int oszlop,
                          int& vsor, int& voszlop, int dir )
{

    int y = sor;
    int x = oszlop;

    int ifrom, ito;
    int jfrom, jto;

    detDirs ( dir, ifrom, ito, jfrom, jto );

    double osszes = sumNbhs ( racs, sor, oszlop, dir );
    double random = ( double ) ( grand() %1000000 ) / ( double ) 1000000.0;
    double gvalseg = 0.0;

    for ( int i=ifrom; i<ito; ++i )
        for ( int j=jfrom; j<jto; ++j )
            if ( ! ( ( i==0 ) && ( j==0 ) ) )
            {
                int o = oszlop + j;
                if ( o < 0 ) {
                    o = width-1;
                } else if ( o >= width ) {
                    o = 0;
                }

                int s = sor + i;
                if ( s < 0 ) {
                    s = height-1;
                } else if ( s >= height ) {
                    s = 0;
                }

                //double kedvezo = std::sqrt((double) (racs[s][o]+2)); //( ←
                //    racs[s][o]+2)*(racs[s][o]+2);
                //double kedvezo = (racs[s][o]+b)*(racs[s][o]+b);
                //double kedvezo = ( racs[s][o]+1 );
                double kedvezo = (racs[s][o]+1)*(racs[s][o]+1)*(racs[s][o] ←
                    ]+1);

                double valseg = kedvezo/osszes;
                gvalseg += valseg;

                if ( gvalseg >= random ) {
```

```
        vsor = s;
        voszlop = o;

        return newDir ( sor, oszlop, vsor, voszlop );

    }

}

qDebug() << "ZAVAR AZ EROBEN a lepesnel";
vsor = y;
voszlop = x;

return dir;
}

void AntThread::timeDevel()
{

    int **racsElotte = grids[gridIdx];
    int **racsUtana = grids[ ( gridIdx+1 ) %2];

    for ( int i=0; i<height; ++i )
        for ( int j=0; j<width; ++j )
        {
            racsUtana[i][j] = racsElotte[i][j];

            if ( racsUtana[i][j] - evaporation >= 0 ) {
                racsUtana[i][j] -= evaporation;
            } else {
                racsUtana[i][j] = 0;
            }

        }

    for ( Ant &h: *ants )
    {

        int sor {-1}, oszlop {-1};
        int ujirany = moveAnts( racsElotte, h.y, h.x, sor, oszlop, h.dir );

        setPheromone ( racsUtana, h.y, h.x );

        if ( numAntsinCells[sor][oszlop] <cellAntMax ) {

            --numAntsinCells[h.y][h.x];
            ++numAntsinCells[sor][oszlop];

            h.x = oszlop;
            h.y = sor;
        }
    }
}
```

```
        h.dir = ujirany;

    }

}

gridIdx = ( gridIdx+1 ) %2;
}

void AntThread::setPheromone ( int **racs,
                               int sor, int oszlop )
{
    for ( int i=-1; i<2; ++i )
        for ( int j=-1; j<2; ++j )
            if ( ! ( ( i==0 ) && ( j==0 ) ) )
            {
                int o = oszlop + j;
                {
                    if ( o < 0 ) {
                        o = width-1;
                    } else if ( o >= width ) {
                        o = 0;
                    }
                }
                int s = sor + i;
                {
                    if ( s < 0 ) {
                        s = height-1;
                    } else if ( s >= height ) {
                        s = 0;
                    }
                }

                if ( racs[s][o] + nbrPheromone <= max ) {
                    racs[s][o] += nbrPheromone;
                } else {
                    racs[s][o] = max;
                }

            }

    if ( racs[sor][oszlop] + pheromone <= max ) {
        racs[sor][oszlop] += pheromone;
    } else {
        racs[sor][oszlop] = max;
    }
}
```

```
}

void AntThread::run()
{
    running = true;
    while ( running ) {

        QThread::msleep ( delay );

        if ( !paused ) {
            timeDevel();
        }

        emit step ( gridIdx );

    }
}

AntThread::~AntThread()
{
    for ( int i=0; i<height; ++i ) {
        delete [] numAntsinCells[i];
    }

    delete [] numAntsinCells;
}
```

ant.h:

```
        // BHAX Myrmecologist
//
// Copyright (C) 2019
// Norbert Bátfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
```

```
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/licenses/>.
//
// https://bhaxor.blog.hu/2018/09/26/hangyaszimulaciok
// https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist
//

#ifndef ANT_H
#define ANT_H

class Ant
{
public:
    int x;
    int y;
    int dir;

    Ant(int x, int y): x(x), y(y) {

        dir = rand() % 8;

    }

};

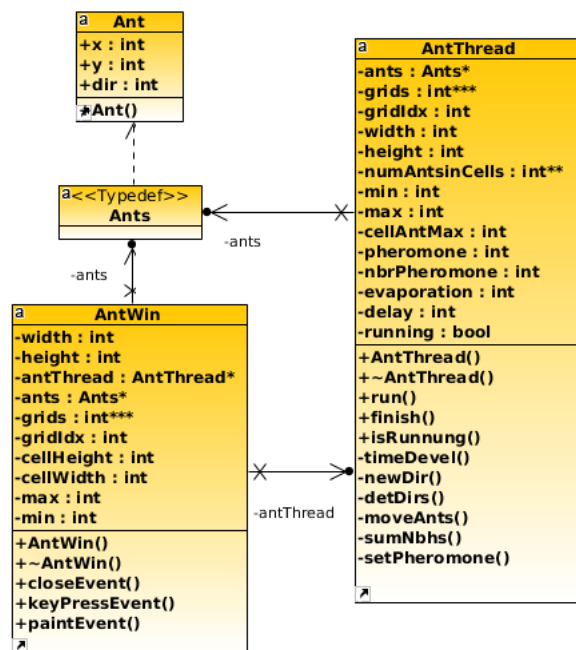
typedef std::vector<Ant> Ants;

#endif
```

Megoldás videó: <https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist>

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

7.1. ábra. Hangyaszimuláció UML diagram

A program alapját a hangyák mozgásának és tájékozódásának a folyamata adja. Amikor a hangyák élelem után kutatnak feromonokat bocsátanak ki és ez által tudnak tájékozódni.

Az ant.h reprezentálja a hangyáinkat melyeket az antthread fog létre hozni és bele pakolni egy ant* típusu változóba. A hangyák létre hozásánál kapnak egy irányt és egy pozíciót. És ezek után a hangyák az antthread irányítására lesznek bízva ő agya meg hogy hova kell lépniük és hogy mi lesz a következő irányuk. Az irányokra azért van szükség, hogy ne forduljanak hátra a hangyák és így ne menjenek vissza a saját nyom vonalukon. A Mind ezek melet a feromonok elhelyezését és gyengítését is az antthread végzi a grids-eken. Az antwin az antthread által elő állatot adatokból elkészíti a látni kívánt képet amit a main-ben rakunk ki a képernyőre. A main nem annyira letisztult mint amit meg szokhatunk egy Qt programtól de ez a pár sor kód csak a rra szolgál, hogy képesek legyünk megadni pár paramétert a program indításakor.

7.2. Java életjáték

Írd meg Java-ban a John Horton Conway-féle életjátékot, valósítsa meg a sikló-kilövőt!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

7.3. Qt C++ életjáték

Most Qt C++-ban!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

main.cpp:

```
#include <QApplication>
#include "sejtablak.h"
#include <QDesktopWidget>

int main(int argc, char *argv[])
{
    QApplication a(argc, argv);
    SejtAblak w(100, 75);
    w.show();

    return a.exec();
}
```

sejtablak.h

```
#ifndef SEJTABLAK_H
#define SEJTABLAK_H

#include <QMainWindow>
#include <QPainter>
#include "sejtszal.h"

class SejtSzal;

class SejtAblak : public QMainWindow
{
    Q_OBJECT

public:
    SejtAblak(int szelesseg = 100, int magassag = 75, QWidget *parent = 0);
    ~SejtAblak();
    // Egy sejt lehet élő
    static const bool ELO = true;
    // vagy halott
    static const bool HALOTT = false;
    void vissza(int racsIndex);

protected:
    // Két rácsot használunk majd, az egyik a sejttér állapotát
    // a t_n, a másik a t_n+1 időpillanatban jellemzi.
    bool **racsok;
    // Valamelyik rácsra mutat, technikai jellegű, hogy ne kelljen a
    // [2][][]-ból az első dimenziót használni, mert vagy az egyikre
    // állítjuk, vagy a másikra.
    bool **racs;
```



```
// Megmutatja melyik rács az aktuális: [rácsIndex][[]]
int racsIndex;
// Pixelben egy cella adatai.
int cellaSzelesseg;
int cellaMagassag;
// A sejttér nagysága, azaz hányszor hány cella van?
int szelesseg;
int magassag;
void paintEvent(QPaintEvent*);
void siklo(bool **racs, int x, int y);
void sikloKilovo(bool **racs, int x, int y);

private:
    SejtSzal* életjatek;

};

#endif // SEJTABLAK_H
```

sejtablak.cpp

```
// sejtablak.cpp
//
// Életjáték rajzoló
// Programozó Páternoszter
//
// Copyright (C) 2011, Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail ←
// .com
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
//
// Ez a program szabad szoftver; terjeszthető illetve módosítható a
// Free Software Foundation által kiadott GNU General Public License
// dokumentumában leírtak; akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) későbbi
// változata szerint.
//
// Ez a program abban a reményben kerül közreadásra, hogy hasznos lesz,
// de minden egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA
```

```
// VALÓ ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott garanciát is beleértve.
// További részleteket a GNU General Public License tartalmaz.
//
// A felhasználónak a programmal együtt meg kell kapnia a GNU General
// Public License egy példányát; ha mégsem kapta meg, akkor
// tekintse meg a <http://www.gnu.org/licenses/> oldalon.
//
//
// Version history:
//
// 0.0.1    A két osztály tervezésének fő szempontja az volt, hogy
// ne vagy alig különbözzön az első C++-os példától, a Mandelostól:
// http://progpater.blog.hu/2011/02/26/ ←
//     tan_csodallak_amde_nem_ertelek_de_kepzetem_hegyvolgyedet_bejarja
// ezért az olyan kényesebb dolgokkal, hogy kezeljük a racsIndex-et a
// két osztályra bontott C++ megoldásban, amikor írjuk át a Javából, nem ←
//     foglalkoztunk
// a kiinduló Javás: http://www.tankonyvtar.hu/informatika/javat-tanitok ←
//     -1-2-080904-1
// (a bazár eszme: Release Early, Release Often" írjuk ki a posztra)
//

#include "sejtablak.h"

SejtAblak::SejtAblak(int szelesseg, int magassag, QWidget *parent)
: QMainWindow(parent)
{
    setWindowTitle("A John Horton Conway-féle életjáték");

    this->magassag = magassag;
    this->szelesseg = szelesseg;

    cellaSzelesseg = 6;
    cellaMagassag = 6;

    setFixedSize(QSize(szelesseg*cellaSzelesseg, magassag*cellaMagassag));

    racsok = new bool**[2];
    racsok[0] = new bool*[magassag];
    for(int i=0; i<magassag; ++i)
        racsok[0][i] = new bool [szelesseg];
    racsok[1] = new bool*[magassag];
    for(int i=0; i<magassag; ++i)
        racsok[1][i] = new bool [szelesseg];

    racsIndex = 0;
    racs = racsok[racsIndex];

    // A kiinduló racs minden cellája HALOTT
```

```
for(int i=0; i<magassag; ++i)
    for(int j=0; j<szelesseg; ++j)
        racs[i][j] = HALOTT;
    // A kiinduló racsra "ELOlényeket" helyezünk
    //siklo(racs, 2, 2);

    sikloKilovo(racs, 5, 60);

eletjatek = new SejtSzal(racsok, szelesseg, magassag, 120, this);

eletjatek->start();
}

void SejtAblak::paintEvent(QPaintEvent*) {
    QPainter qpainter(this);

    // Az aktuális
    bool **racs = racsok[racsIndex];
    // racsot rajzoljuk ki:
    for(int i=0; i<magassag; ++i) { // végig lépked a sorokon
        for(int j=0; j<szelesseg; ++j) { // s az oszlopok
            // Sejt cella kirajzolása
            if(racs[i][j] == ELO)
                qpainter.fillRect(j*cellaSzelesseg, i*cellaMagassag,
                                    cellaSzelesseg, cellaMagassag, Qt::black);
            else
                qpainter.fillRect(j*cellaSzelesseg, i*cellaMagassag,
                                    cellaSzelesseg, cellaMagassag, Qt::white);
            qpainter.setPen(QPen(Qt::gray, 1));

            qpainter.drawRect(j*cellaSzelesseg, i*cellaMagassag,
                                cellaSzelesseg, cellaMagassag);
        }
    }

    qpainter.end();
}

SejtAblak::~SejtAblak()
{
    delete eletjatek;

    for(int i=0; i<magassag; ++i) {
        delete[] racsok[0][i];
        delete[] racsok[1][i];
    }

    delete[] racsok[0];
```

```
delete[] racsok[1];
delete[] racsok;

}

void SejtAblak::vissza(int racsIndex)
{
    this->racsIndex = racsIndex;
    update();
}

/**
 * A sejttérbe "ELOlényeket" helyezünk, ez a "sikló".
 * Adott irányban halad, másolja magát a sejttérben.
 * Az ELOlény ismertetését lásd például a
 * [MATEK JÁTÉK] hivatkozásban (Csákány Béla: Diszkrét
 * matematikai játékok. Polygon, Szeged 1998. 172. oldal.)
 *
 * @param   racs       a sejttér ahová ezt az állatkát helyezzük
 * @param   x           a befoglaló téglá bal felső sarkának oszlopa
 * @param   y           a befoglaló téglá bal felső sarkának sora
 */
void SejtAblak::siklo(bool **racs, int x, int y) {

    racs[y+ 0][x+ 2] = ELO;
    racs[y+ 1][x+ 1] = ELO;
    racs[y+ 2][x+ 1] = ELO;
    racs[y+ 2][x+ 2] = ELO;
    racs[y+ 2][x+ 3] = ELO;

}

/**
 * A sejttérbe "ELOlényeket" helyezünk, ez a "sikló ágyú".
 * Adott irányban siklókat lő ki.
 * Az ELOlény ismertetését lásd például a
 * [MATEK JÁTÉK] hivatkozásban /Csákány Béla: Diszkrét
 * matematikai játékok. Polygon, Szeged 1998. 173. oldal./,
 * de itt az ábra hibás, egy oszloppal told még balra a
 * bal oldali 4 sejtes négyzetet. A helyes ágyú rajzát
 * lásd pl. az [ÉLET CIKK] hivatkozásban /Robert T.
 * Wainwright: Life is Universal./ (Megemlíthetjük, hogy
 * mindkettő tartalmaz két felesleges sejtet is.)
 *
 * @param   racs       a sejttér ahová ezt az állatkát helyezzük
 * @param   x           a befoglaló téglá bal felső sarkának oszlopa
 * @param   y           a befoglaló téglá bal felső sarkának sora
 */
void SejtAblak::sikloKilovo(bool **racs, int x, int y) {
```

```
racs[y+ 6][x+ 0] = ELO;
racs[y+ 6][x+ 1] = ELO;
racs[y+ 7][x+ 0] = ELO;
racs[y+ 7][x+ 1] = ELO;

racs[y+ 3][x+ 13] = ELO;

racs[y+ 4][x+ 12] = ELO;
racs[y+ 4][x+ 14] = ELO;

racs[y+ 5][x+ 11] = ELO;
racs[y+ 5][x+ 15] = ELO;
racs[y+ 5][x+ 16] = ELO;
racs[y+ 5][x+ 25] = ELO;

racs[y+ 6][x+ 11] = ELO;
racs[y+ 6][x+ 15] = ELO;
racs[y+ 6][x+ 16] = ELO;
racs[y+ 6][x+ 22] = ELO;
racs[y+ 6][x+ 23] = ELO;
racs[y+ 6][x+ 24] = ELO;
racs[y+ 6][x+ 25] = ELO;

racs[y+ 7][x+ 11] = ELO;
racs[y+ 7][x+ 15] = ELO;
racs[y+ 7][x+ 16] = ELO;
racs[y+ 7][x+ 21] = ELO;
racs[y+ 7][x+ 22] = ELO;
racs[y+ 7][x+ 23] = ELO;
racs[y+ 7][x+ 24] = ELO;

racs[y+ 8][x+ 12] = ELO;
racs[y+ 8][x+ 14] = ELO;
racs[y+ 8][x+ 21] = ELO;
racs[y+ 8][x+ 24] = ELO;
racs[y+ 8][x+ 34] = ELO;
racs[y+ 8][x+ 35] = ELO;

racs[y+ 9][x+ 13] = ELO;
racs[y+ 9][x+ 21] = ELO;
racs[y+ 9][x+ 22] = ELO;
racs[y+ 9][x+ 23] = ELO;
racs[y+ 9][x+ 24] = ELO;
racs[y+ 9][x+ 34] = ELO;
racs[y+ 9][x+ 35] = ELO;

racs[y+ 10][x+ 22] = ELO;
racs[y+ 10][x+ 23] = ELO;
racs[y+ 10][x+ 24] = ELO;
racs[y+ 10][x+ 25] = ELO;
```

```
    racs[y+ 11][x+ 25] = ELO;
}
```

sejtszal.h

```
#ifndef SEJTSZAL_H
#define SEJTSZAL_H

#include <QThread>
#include "sejtablak.h"

class SejtAblak;

class SejtSzal : public QThread
{
    Q_OBJECT

public:
    SejtSzal(bool ***racsok, int szelesseg, int magassag,
             int varakozas, SejtAblak *sejtAblak);
    ~SejtSzal();
    void run();

protected:
    bool ***racsok;
    int szelesseg, magassag;
    // Megmutatja melyik rács az aktuális: [racsIndex][][]
    int racsIndex;
    // A sejttér két egymást követő t_n és t_n+1 diszkrét időpillanata
    // közötti valós idő.
    int varakozas;
    void idoFejlodes();
    int szomszedokSzama(bool **racs,
                       int sor, int oszlop, bool allapot);
    SejtAblak* sejtAblak;
};

#endif // SEJTSZAL_H
```

sejtszal.cpp

```
    // sejtszal.cpp
//
// Életjáték rajzoló
```

```
// Programozó Páternoszter
//
// Copyright (C) 2011, Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail ←
// .com
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
//
// Ez a program szabad szoftver; terjeszthető illetve módosítható a
// Free Software Foundation által kiadott GNU General Public License
// dokumentumában leírtak; akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) későbbi
// változata szerint.
//
// Ez a program abban a reményben kerül közreadásra, hogy hasznos lesz,
// de minden egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA
// VALÓ ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott garanciát is beleértve.
// További részleteket a GNU General Public License tartalmaz.
//
// A felhasználónak a programmal együtt meg kell kapnia a GNU General
// Public License egy példányát; ha mégsem kapta meg, akkor
// tekintse meg a <http://www.gnu.org/licenses/> oldalon.
//
//
// Version history:
//
// 0.0.1 A két osztály tervezésének fő szempontja az volt, hogy
// ne vagy alig különbözzön az első C++-os példától, a Mandelostól:
// http://progpater.blog.hu/2011/02/26/ ←
// tan_csodallak_amde_nem_ertelek_de_kepzetem_hegyvolgyedet_bejarja
// ezért az olyan kényesebb dolgokkal, hogy kezeljük a racsIndex-et a
// két osztályra bontott C++ megoldásban, amikor írjuk át a Javásból, nem ←
// foglalkoztunk
// a kiinduló Javás: http://www.tankonyvtar.hu/informatika/javat-tanitok ←
// -1-2-080904-1
// (a bazár eszme: Release Early, Release Often" írjuk ki a posztra)
//
#include "sejtszal.h"

SejtSzal::SejtSzal(bool ***racso, int szelesseg, int magassag, int ←
```

```
varakozas, SejtAblak *sejtAblak)
{
    this->racsok = racsok;
    this->szelesseg = szelesseg;
    this->magassag = magassag;
    this->varakozas = varakozas;
    this->sejtAblak = sejtAblak;

    racsIndex = 0;
}

/**
 * Az kérdezett állapotban lévő nyolcszomszédok száma.
 *
 * @param   rács      a sejttér rács
 * @param   sor       a rács vizsgált sora
 * @param   oszlop    a rács vizsgált oszlopa
 * @param   állapot   a nyolcszomszédok vizsgált állapota
 * @return  int a kérdezett állapotbeli nyolcszomszédok száma.
 */
int SejtSzal::szomszedokSzama(bool **racs,
                               int sor, int oszlop, bool állapot) {
    int allapotuSzomszed = 0;
    // A nyolcszomszédok végigzongorázása:
    for(int i=-1; i<2; ++i)
        for(int j=-1; j<2; ++j)
            // A vizsgált sejtet magát kihagyva:
            if(!((i==0) && (j==0))) {
                // A sejttérből szélének szomszédai
                // a szembe oldalakon ("periódikus határfeltétel")
                int o = oszlop + j;
                if(o < 0)
                    o = szelesseg-1;
                else if(o >= szelesseg)
                    o = 0;

                int s = sor + i;
                if(s < 0)
                    s = magassag-1;
                else if(s >= magassag)
                    s = 0;

                if(racs[s][o] == állapot)
                    ++allapotuSzomszed;
            }

    return allapotuSzomszed;
}

/**
```



```
* A sejttér időbeli fejlődése a John H. Conway féle
* életjáték sejtautomata szabályai alapján történik.
* A szabályok részletes ismertetését lásd például a
* [MATEK JÁTÉK] hivatkozásban (Csákány Béla: Diszkrét
* matematikai játékok. Polygon, Szeged 1998. 171. oldal.)
*/
void SejtSzal::idoFejlodes() {

    bool **racselotte = racsok[racsIndex];
    bool **racsutana = racsok[(racsIndex+1)%2];

    for(int i=0; i<magassag; ++i) { // sorok
        for(int j=0; j<szelesseg; ++j) { // oszlopok

            int elok = szomszedokSzama(racsElotte, i, j, SejtAblak::ELO);

            if(racsElotte[i][j] == SejtAblak::ELO) {
                /* Élő élő marad, ha kettő vagy három élő
                szomszedja van, különben halott lesz. */
                if(elok==2 || elok==3)
                    racsutana[i][j] = SejtAblak::ELO;
                else
                    racsutana[i][j] = SejtAblak::HALOTT;
            } else {
                /* Halott halott marad, ha három élő
                szomszedja van, különben élő lesz. */
                if(elok==3)
                    racsutana[i][j] = SejtAblak::ELO;
                else
                    racsutana[i][j] = SejtAblak::HALOTT;
            }
        }
    }
    racsIndex = (racsIndex+1)%2;
}

/** A sejttér időbeli fejlődése. */
void SejtSzal::run()
{
    while(true) {
        QThread::msleep(varakozas);
        idoFejlodes();
        sejtAblak->vissza(racsIndex);
    }
}

SejtSzal::~SejtSzal()
{
}
```

```
}
```

A szabályokról pár szó :

Élő sejt élő marad(feketeként jelenikmeg), ha kettő vagy három élő szomszédja van, különben halott lesz.

Halott sejt halott marad, ha három élő szomszédja van, különben élő lesz.

A működéséről párszó:

A main ahogy eddig minden Qt programban a megjelenítésért felel a sejtblakban készítjük el a rácsot amin mozoghatnak a sejtek és magát a képet is a rácsról ezek mellet el helyez egy „sikló kilövőt” is a rácson ami folyamatosan fogja nekünk generálni a siklókat de ehhez szükség van a sejtszalra ami alkalmazza a fentebb már említett szabályokat.

7.4. BrainB Benchmark

Megoldás videó:

main.cpp

```
/**
 * @brief Benchmarking Cognitive Abilities of the Brain with Computer Games
 *
 * @file main.cpp
 * @author Norbert Bاتفai <nbatfai@gmail.com>
 * @version 6.0.1
 *
 * @section LICENSE
 *
 * Copyright (C) 2017, 2018 Norbert Bاتفai, nbatfai@gmail.com
 *
 * This program is free software: you can redistribute it and/or modify
 * it under the terms of the GNU General Public License as published by
 * the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
 * (at your option) any later version.
 *
 * This program is distributed in the hope that it will be useful,
 * but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
 * MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
 * GNU General Public License for more details.
 *
 * You should have received a copy of the GNU General Public License
 * along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
 *
 * @section DESCRIPTION
 *
 */
```

```
#include <QApplication>
#include <QTextStream>
#include <QtWidgets>
#include "BrainBWin.h"

int main ( int argc, char **argv )
{
    QApplication app ( argc, argv );

    QTextStream qout ( stdout );
    qout.setCodec ( "UTF-8" );

    qout << "\n" << BrainBWin::appName << QString::fromUtf8 ( " ←
    Copyright (C) 2017, 2018 Norbert Bátfai" ) << endl;

    qout << "This program is free software: you can redistribute it and ←
    /or modify it under" << endl;
    qout << "the terms of the GNU General Public License as published ←
    by the Free Software" << endl;
    qout << "Foundation, either version 3 of the License, or (at your ←
    option) any later" << endl;
    qout << "version.\n" << endl;

    qout << "This program is distributed in the hope that it will be ←
    useful, but WITHOUT" << endl;
    qout << "ANY WARRANTY; without even the implied warranty of ←
    MERCHANTABILITY or FITNESS" << endl;
    qout << "FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the GNU General Public ←
    License for more details.\n" << endl;

    qout << QString::fromUtf8 ( "Ez a program szabad szoftver; ←
    terjeszthető illetve módosítható a Free Software" ) << endl;
    qout << QString::fromUtf8 ( "Foundation által kiadott GNU General ←
    Public License dokumentumában leírtak;" ) << endl;
    qout << QString::fromUtf8 ( "akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) ←
    későbbi változata szerint.\n" ) << endl;

    qout << QString::fromUtf8 ( "Ez a program abban a reményben kerül ←
    közreadásra, hogy hasznos lesz, de minden" ) << endl;
    qout << QString::fromUtf8 ( "egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ←
    ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA VALÓ" ) << endl;
    qout << QString::fromUtf8 ( "ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott ←
    garanciát is beleértve. További" ) << endl;
    qout << QString::fromUtf8 ( "részleteket a GNU General Public ←
    License tartalmaz.\n" ) << endl;

    qout << "http://gnu.hu/gplv3.html" << endl;

    QRect rect = QApplication::desktop()->availableGeometry();
```

```
BrainBWin brainBWin ( rect.width(), rect.height() );
brainBWin.setWindowState ( brainBWin.windowState() ^ Qt:: ←
    WindowFullScreen );
brainBWin.show();
return app.exec();
}
```

BrainBWin.h

```
#ifndef BrainBWin_H
#define BrainBWin_H

/**
 * @brief Benchmarking Cognitive Abilities of the Brain with Computer Games
 *
 * @file BrainBWin.h
 * @author Norbert Bátfai <nbatfai@gmail.com>
 * @version 6.0.1
 *
 * @section LICENSE
 *
 * Copyright (C) 2017, 2018 Norbert Bátfai, nbatfai@gmail.com
 *
 * This program is free software: you can redistribute it and/or modify
 * it under the terms of the GNU General Public License as published by
 * the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
 * (at your option) any later version.
 *
 * This program is distributed in the hope that it will be useful,
 * but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
 * MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
 * GNU General Public License for more details.
 *
 * You should have received a copy of the GNU General Public License
 * along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
 *
 * @section DESCRIPTION
 *
 */

#include <QKeyEvent>
#include <QMainWindow>
#include <QPixmap>
#include <QPainter>
#include <QFont>
#include <QFile>
#include <QString>
```

```
#include <QCloseEvent>
#include <QDate>
#include <QDir>
#include <QDateTime>
#include "BrainBThread.h"

enum playerstate {
    lost,
    found
};

class BrainBWin : public QMainWindow
{
    Q_OBJECT

    BrainBThread *brainBThread;
    QPixmap pixmap;
    Heroes *heroes;

    int mouse_x;
    int mouse_y;
    int yshift {50};
    int nofLost {0};
    int nofFound {0};

    int xs, ys;

    bool firstLost {false};
    bool start {false};
    playerstate state = lost;
    std::vector<int> lost2found;
    std::vector<int> found2lost;

    QString statDir;

public:
    static const QString appName;
    static const QString appVersion;
    BrainBWin ( int w = 256, int h = 256, QWidget *parent = 0 );

    void closeEvent ( QCloseEvent *e ) {

        if ( save ( brainBThread->getT() ) ) {
            brainBThread->finish();
            e->accept();
        } else {
            e->ignore();
        }

    }
}
```

```
virtual ~BrainBWin();
void paintEvent ( QPaintEvent * );
void keyPressEvent ( QKeyEvent *event );
void mouseMoveEvent ( QMouseEvent *event );
void mousePressEvent ( QMouseEvent *event );
void mouseReleaseEvent ( QMouseEvent *event );

double mean ( std::vector<int> vect ) {

    if ( vect.size() > 0 ) {
        double sum = std::accumulate ( vect.begin (), vect.end (), 0.0 ↵
        );
        return sum / vect.size();
    } else {
        return 0.0;
    }
}

double var ( std::vector<int> vect, double mean ) {

    if ( vect.size() > 1 ) {

        double accum = 0.0;

        std::for_each ( vect.begin (), vect.end (), [&] ( const double ↵
            d ) {
                accum += ( d - mean ) * ( d - mean );
            } );

        return sqrt ( accum / ( vect.size()-1 ) );
    } else {
        return 0.0;
    }
}

void millis2minsec ( int millis, int &min, int &sec ) {

    sec = ( millis * 100 ) / 1000;
    min = sec / 60;
    sec = sec - min * 60;

}

bool save ( int t ) {

    bool ret = false;

    if ( !QDir ( statDir ).exists() )
```

```

        if ( !QDir().mkdir ( statDir ) ) {
            return false;
        }

QString name = statDir + "/Test-" + QString::number ( t );
QFile file ( name + "-screenimage.png" );
if ( file.open ( QIODevice::WriteOnly ) ) {
    ret = pixmap.save ( &file, "PNG" );
}

QFile tfile ( name + "-stats.txt" );
ret = tfile.open ( QIODevice::WriteOnly | QIODevice::Text );
if ( ret ) {
    QTextStream textStremam ( &tfile );

    textStremam << appName + " " + appVersion << "\n";
    textStremam << "time      : " << brainBThread->getT() << "\n";
    textStremam << "bps      : " << brainBThread->get_bps() << "\n";
    textStremam << "noc      : " << brainBThread->nofHeroes() << "\n";
    textStremam << "nop      : " << brainBThread->get_nofPaused() << "\n";

    textStremam << "lost      : " << "\n";
    std::vector<int> l = brainBThread->lostV();
    for ( int n : l ) {
        textStremam << n << ' ';
    }
    textStremam << "\n";
    int m = mean ( l );
    textStremam << "mean      : " << m << "\n";
    textStremam << "var      : " << var ( l, m ) << "\n";

    textStremam << "found      : " ;
    std::vector<int> f = brainBThread->foundV();
    for ( int n : f ) {
        textStremam << n << ' ';
    }
    textStremam << "\n";
    m = mean ( f );
    textStremam << "mean      : " << m << "\n";
    textStremam << "var      : " << var ( f, m ) << "\n";

    textStremam << "lost2found: " ;
    for ( int n : lost2found ) {
        textStremam << n << ' ';
    }
    textStremam << "\n";
    int m1 = m = mean ( lost2found );

```

```

        textStremam << "mean      : " << m << "\n";
        textStremam << "var      : " << var ( lost2found, m ) << "\n" ←
        ;

        textStremam << "found2lost: " ;
        for ( int n : found2lost ) {
            textStremam << n << ' ' ;
        }
        textStremam << "\n";
        int m2 = m = mean ( found2lost );
        textStremam << "mean      : " << m << "\n";
        textStremam << "var      : " << var ( found2lost, m ) << "\n" ←
        ;

        if ( m1 < m2 ) {
            textStremam << "mean(lost2found) < mean(found2lost)" << "\n ←
            ";
        }

        int min, sec;
        millis2minsec ( t, min, sec );
        textStremam << "time      : " << min << ":" << sec << "\n";

        double res = ( ( ( double ) m1+ ( double ) m2 ) /2.0 ) /8.0 ) ←
        /1024.0;
        textStremam << "U R about " << res << " Kilobytes\n";

        tfile.close();
    }
    return ret;
}

public slots :

    void updateHeroes ( const QImage &image, const int &x, const int &y );
    //void stats ( const int &t );
    void endAndStats ( const int &t );
};

#endif // BrainBWin

```

BrainBWin.cpp

```

/**
 * @brief Benchmarking Cognitive Abilities of the Brain with Computer Games
 *
 * @file BrainBWin.cpp
 * @author Norbert Bاتفai <nbatfai@gmail.com>
 * @version 6.0.1

```



```
*
* @section LICENSE
*
* Copyright (C) 2017, 2018 Norbert Bátfai, nbatfai@gmail.com
*
* This program is free software: you can redistribute it and/or modify
* it under the terms of the GNU General Public License as published by
* the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
* (at your option) any later version.
*
* This program is distributed in the hope that it will be useful,
* but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
* MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
* GNU General Public License for more details.
*
* You should have received a copy of the GNU General Public License
* along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
*
* @section DESCRIPTION
*
*/

#include "BrainBWin.h"

const QString BrainBWin::appName = "NEMESPOR BrainB Test";
const QString BrainBWin::appVersion = "6.0.3";

BrainBWin::BrainBWin ( int w, int h, QWidget *parent ) : QMainWindow ( ←
    parent )
{

    // setWindowTitle(appName + " " + appVersion);
    // setFixedSize(QSize(w, h));

    statDir = appName + " " + appVersion + " - " + QDate::currentDate() ←
        .toString() + QString::number ( QDateTime:: ←
            currentMSecsSinceEpoch() );

    brainBThread = new BrainBThread ( w, h - yshift );
    brainBThread->start();

    connect ( brainBThread, SIGNAL ( heroesChanged ( QImage, int, int ) ←
        ),
        this, SLOT ( updateHeroes ( QImage, int, int ) ) );

    connect ( brainBThread, SIGNAL ( endAndStats ( int ) ),
        this, SLOT ( endAndStats ( int ) ) );

}
```

```
void BrainBWin::endAndStats ( const int &t )
{

    qDebug() << "\n\n\n";
    qDebug() << "Thank you for using " + appName;
    qDebug() << "The result can be found in the directory " + statDir;
    qDebug() << "\n\n\n";

    save ( t );
    close();
}

void BrainBWin::updateHeroes ( const QImage &image, const int &x, const int &y )
{

    if ( start && !brainBThread->get_paused() ) {

        int dist = ( this->mouse_x - x ) * ( this->mouse_x - x ) +
            ( this->mouse_y - y ) * ( this->mouse_y - y );

        if ( dist > 121 ) {
            ++nofLost;
            nofFound = 0;
            if ( nofLost > 12 ) {

                if ( state == found && firstLost ) {
                    found2lost.push_back ( brainBThread ->get_bps() );
                }

                firstLost = true;

                state = lost;
                nofLost = 0;
                //qDebug() << "LOST";
                //double mean = brainBThread->meanLost();
                //qDebug() << mean;

                brainBThread->decComp();
            }
        } else {
            ++nofFound;
            nofLost = 0;
            if ( nofFound > 12 ) {

                if ( state == lost && firstLost ) {
                    lost2found.push_back ( brainBThread ->get_bps() );
                }
            }
        }
    }
}
```

```
        state = found;
        nofFound = 0;
        //qDebug() << "FOUND";
        //double mean = brainBThread->meanFound();
        //qDebug() << mean;

        brainBThread->incComp();
    }

    }

    pixmap = QPixmap::fromImage ( image );
    update();
}

void BrainBWin::paintEvent ( QPaintEvent * )
{
    if ( pixmap.isNull() ) {
        return;
    }

    QPainter qpainter ( this );

    xs = ( qpainter.device()->width() - pixmap.width() ) /2;
    ys = ( qpainter.device()->height() - pixmap.height() +yshift ) /2;

    qpainter.drawPixmap ( xs, ys, pixmap );

    qpainter.drawText ( 10, 20, "Press and hold the mouse button on the ↵
        center of Samu Entropy" );

    int time = brainBThread->getT();
    int min, sec;
    millis2minsec ( time, min, sec );
    QString timestr = QString::number ( min ) + ":" + QString::number ( ↵
        sec ) + "/10:0";
    qpainter.drawText ( 10, 40, timestr );

    int bps = brainBThread->get_bps();
    QString bpsstr = QString::number ( bps ) + " bps";
    qpainter.drawText ( 110, 40, bpsstr );

    if ( brainBThread->get_paused() ) {
        QString pausedstr = "PAUSED (" + QString::number ( ↵
            brainBThread->get_nofPaused() ) + ")";

        qpainter.drawText ( 210, 40, pausedstr );
    }
}
```

```
        qpainter.end();
    }

void BrainBWin::mousePressEvent ( QMouseEvent *event )
{
    brainBThread->set_paused ( false );
}

void BrainBWin::mouseReleaseEvent ( QMouseEvent *event )
{
    //brainBThread->set_paused(true);
}

void BrainBWin::mouseMoveEvent ( QMouseEvent *event )
{
    start = true;

    mouse_x = event->pos().x() -xs - 60;
    //mouse_y = event->pos().y() - yshift - 60;
    mouse_y = event->pos().y() - ys - 60;
}

void BrainBWin::keyPressEvent ( QKeyEvent *event )
{
    if ( event->key() == Qt::Key_S ) {
        save ( brainBThread->getT() );
    } else if ( event->key() == Qt::Key_P ) {
        brainBThread->pause();
    } else if ( event->key() == Qt::Key_Q || event->key() == Qt::Key_Escape ) {
        close();
    }
}

BrainBWin::~BrainBWin()
{
}
}
```

```
#ifndef BrainBThread_H
#define BrainBThread_H

/**
 * @brief Benchmarking Cognitive Abilities of the Brain with Computer Games
 *
 * @file BrainBThread.h
 * @author Norbert Bátfai <nbatfai@gmail.com>
 * @version 6.0.1
 *
 * @section LICENSE
 *
 * Copyright (C) 2017, 2018 Norbert Bátfai, nbatfai@gmail.com
 *
 * This program is free software: you can redistribute it and/or modify
 * it under the terms of the GNU General Public License as published by
 * the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
 * (at your option) any later version.
 *
 * This program is distributed in the hope that it will be useful,
 * but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
 * MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
 * GNU General Public License for more details.
 *
 * You should have received a copy of the GNU General Public License
 * along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
 *
 * @section DESCRIPTION
 *
 */

#include <QThread>
#include <QSize>
#include <QImage>
#include <QDebug>
#include <sstream>
#include <QPainter>
#include <cstdlib>
#include <ctime>
#include <vector>
#include "opencv2/opencv.hpp"
#include "opencv2/core/core.hpp"
#include "opencv2/imgproc/imgproc.hpp"

class Hero;
typedef std::vector<Hero> Heroes;

class Hero
```

```
{

public:
    int x;
    int y;
    int color;
    int agility;
    int conds {0};
    std::string name;

    Hero ( int x=0, int y=0, int color=0, int agility=1, std::string name ←
        ="Samu Entropy" ) :
        x ( x ), y ( y ), color ( color ), agility ( agility ), name ( name ←
            )
    {}
    ~Hero() {}

    void move ( int maxx, int maxy, int env ) {

        int newx = x+ ( ( ( double ) agility*1.0 ) * ( double ) ( std::rand ←
            () / ( RAND_MAX+1.0 ) )-agility/2 ) ;
        if ( newx-env > 0 && newx+env < maxx ) {
            x = newx;
        }
        int newy = y+ ( ( ( double ) agility*1.0 ) * ( double ) ( std::rand ←
            () / ( RAND_MAX+1.0 ) )-agility/2 ) ;
        if ( newy-env > 0 && newy+env < maxy ) {
            y = newy;
        }

    }

};

class BrainBThread : public QThread
{
    Q_OBJECT

    //Norbi
    cv::Scalar cBg { 247, 223, 208 };
    cv::Scalar cBorderAndText { 47, 8, 4 };
    cv::Scalar cCenter { 170, 18, 1 };
    cv::Scalar cBoxes { 10, 235, 252 };

    /*
    //Matyi
    cv::Scalar cBg { 86, 26, 228 };
    cv::Scalar cBorderAndText { 14, 177, 232 };
```

```
cv::Scalar cCenter { 232, 14, 103 };
cv::Scalar cBoxes { 14, 232, 195 };
*/

Heroes heroes;
int heroRectSize {40};

cv::Mat prev {3*heroRectSize, 3*heroRectSize, CV_8UC3, cBg };
int bps;
long time {0};
long endTime {10*60*10};
int delay {100};

bool paused {true};
int nofPaused {0};

std::vector<int> lostBPS;
std::vector<int> foundBPS;

int w;
int h;
int dispShift {40};

public:
    BrainBThread ( int w = 256, int h = 256 );
    ~BrainBThread();

    void run();
    void pause();
    void set_paused ( bool p );
    int getDelay() const {

        return delay;
    }
    void setDelay ( int delay ) {

        if ( delay > 0 ) {
            delay = delay;
        }

    }

    void devel() {

        for ( Hero & hero : heroes ) {

            hero.move ( w, h, ( h<w ) ?h/10:w/10 );

        }
    }
}
```

```
}

int nofHeroes () {

    return  heroes.size();

}

std::vector<int> &lostV () {

    return  lostBPS;

}

std::vector<int> &foundV () {

    return  foundBPS;

}

double meanLost () {

    return  mean ( lostBPS );

}

double varLost ( double mean ) {

    return  var ( lostBPS, mean );

}

double meanFound () {

    return  mean ( foundBPS );

}

double varFound ( double mean ) {

    return  var ( foundBPS, mean );

}

double mean ( std::vector<int> vect ) {

    double sum = std::accumulate ( vect.begin (), vect.end (), 0.0 );
    return  sum / vect.size();

}
```



```
}

double var ( std::vector<int> vect, double mean ) {

    double accum = 0.0;
    std::for_each ( vect.begin (), vect.end (), [&] ( const double d ) ↵
    {
        accum += ( d - mean ) * ( d - mean );
    } );

    return sqrt ( accum / ( vect.size()-1 ) );
}

int get_bps() const {

    return bps;

}

int get_w() const {

    return w;

}

bool get_paused() const {

    return paused;

}

int get_nofPaused() const {

    return nofPaused;

}

void decComp() {

    lostBPS.push_back ( bps );

    if ( heroes.size() > 1 ) {
        heroes.pop_back();
    }

    for ( Hero & hero : heroes ) {
        if ( hero.agility >= 5 ) {
            hero.agility -= 2;
        }
    }
}
```

```
    }

}

void incComp() {

    foundBPS.push_back ( bps );

    if ( heroes.size() > 300 ) {

        return;

    }

    /*
    Hero other ( w/2 + 200.0*std::rand() / ( RAND_MAX+1.0 )-100,
                h/2 + 200.0*std::rand() / ( RAND_MAX+1.0 )-100,
                255.0*std::rand() / ( RAND_MAX+1.0 ), 11, "New Entropy ↔
                " );
    */

    double rx = 200.0;
    if(heroes[0].x - 200 < 0)
        rx = heroes[0].x;
    else if(heroes[0].x + 200 > w)
        rx = w - heroes[0].x;

    double ry = 200.0;
    if(heroes[0].y - 200 < 0)
        ry = heroes[0].y;
    else if(heroes[0].y + 200 > h)
        ry = h - heroes[0].y;

    Hero other ( heroes[0].x + rx*std::rand() / ( RAND_MAX+1.0 )-rx/2,
                heroes[0].y + ry*std::rand() / ( RAND_MAX+1.0 )-ry/2,
                255.0*std::rand() / ( RAND_MAX+1.0 ), 11, "New Entropy ↔
                " );

    heroes.push_back ( other );

    for ( Hero & hero : heroes ) {

        ++hero.conds;
        if ( hero.conds == 3 ) {
            hero.conds = 0;
            hero.agility += 2;
        }

    }

}
```

```
}

void draw () {

    cv::Mat src ( h+3*heroRectSize, w+3*heroRectSize, CV_8UC3, cBg );

    for ( Hero & hero : heroes ) {

        cv::Point x ( hero.x-heroRectSize+dispShift, hero.y- ↵
            heroRectSize+dispShift );
        cv::Point y ( hero.x+heroRectSize+dispShift, hero.y+ ↵
            heroRectSize+dispShift );

        cv::rectangle ( src, x, y, cBorderAndText );

        cv::putText ( src, hero.name, x, cv::FONT_HERSHEY_SIMPLEX, .35, ↵
            cBorderAndText, 1 );

        cv::Point xc ( hero.x+dispShift , hero.y+dispShift );

        cv::circle ( src, xc, 11, cCenter, CV_FILLED, 8, 0 );

        cv::Mat box = src ( cv::Rect ( x, y ) );

        cv::Mat cbox ( 2*heroRectSize, 2*heroRectSize, CV_8UC3, cBoxes ↵
            );
        box = cbox*.3 + box*.7;

    }

    cv::Mat comp;

    cv::Point focusx ( heroes[0].x- ( 3*heroRectSize ) /2+dispShift, ↵
        heroes[0].y- ( 3*heroRectSize ) /2+dispShift );
    cv::Point focusy ( heroes[0].x+ ( 3*heroRectSize ) /2+dispShift, ↵
        heroes[0].y+ ( 3*heroRectSize ) /2+dispShift );
    cv::Mat focus = src ( cv::Rect ( focusx, focusy ) );

    cv::compare ( prev, focus, comp, cv::CMP_NE );

    cv::Mat aRgb;
    cv::extractChannel ( comp, aRgb, 0 );

    bps = cv::countNonZero ( aRgb ) * 10;

    //qDebug() << bps << " bits/sec";

    prev = focus;
```

```
        QImage dest ( src.data, src.cols, src.rows, src.step, QImage:: ←
            Format_RGB888 );
        dest=dest.rgbSwapped();
        dest.bits();

        emit heroesChanged ( dest, heroes[0].x, heroes[0].y );

    }

    long getT() const {

        return time;

    }

    void finish () {

        time = endTime;

    }

signals:

    void heroesChanged ( const QImage &image, const int &x, const int &y );
    void endAndStats ( const int &t );

};

#endif // BrainBThread_H
```

BrainBThread.cpp

```
/**
 * @brief Benchmarking Cognitive Abilities of the Brain with Computer Games
 *
 * @file BrainBThread.cpp
 * @author Norbert Bátfai <nbatfai@gmail.com>
 * @version 6.0.1
 *
 * @section LICENSE
 *
 * Copyright (C) 2017, 2018 Norbert Bátfai, nbatfai@gmail.com
 *
 * This program is free software: you can redistribute it and/or modify
 * it under the terms of the GNU General Public License as published by
 * the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
 * (at your option) any later version.
```

```

*
* This program is distributed in the hope that it will be useful,
* but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
* MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
* GNU General Public License for more details.
*
* You should have received a copy of the GNU General Public License
* along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
*
* @section DESCRIPTION
*
*/

#include "BrainBThread.h"

BrainBThread::BrainBThread ( int w, int h )
{

    dispShift = heroRectSize+heroRectSize/2;

    this->w = w - 3 * heroRectSize;
    this->h = h - 3 * heroRectSize;

    std::srand ( std::time ( 0 ) );

    Hero me ( this->w / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100,
             this->h / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100, 255.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ), 9 );

    Hero other1 ( this->w / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100,
                 this->h / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100, 255.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ), 5, "Norbi Entropy" );
    Hero other2 ( this->w / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100,
                 this->h / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100, 255.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ), 3, "Greta Entropy" );
    Hero other4 ( this->w / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100,
                 this->h / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100, 255.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ), 5, "Nandi Entropy" );
    Hero other5 ( this->w / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100,
                 this->h / 2 + 200.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ) - 100, 255.0 * std::rand() / ( RAND_MAX + 1.0 ), 7, "Matyi Entropy" );

```

```
        heroes.push_back ( me );
        heroes.push_back ( other1 );
        heroes.push_back ( other2 );
        heroes.push_back ( other4 );
        heroes.push_back ( other5 );
    }

    BrainBThread::~BrainBThread()
    {

    }

    void BrainBThread::run()
    {
        while ( time < endTime ) {

            QThread::msleep ( delay );

            if ( !paused ) {

                ++time;

                devel();

            }

            draw();

        }

        emit endAndStats ( endTime );
    }

    void BrainBThread::pause()
    {

        paused = !paused;
        if ( paused ) {
            ++nofPaused;
        }

    }

    void BrainBThread::set_paused ( bool p )
    {

        if ( !paused && p ) {
```

```
        ++nofPaused;  
    }  
  
    paused = p;  
  
}
```

Megoldás forrása:

A BrainB egy tesztelő program ami azt figyeli hogy a játékos mennyire tud a saját objektumára figyelni. A saját objektuma felet kell tartania az egér mutatót és minél tovább sikerül rajtatartani annál több más objektumot pakol le a program ezzel nehezítve a játékos dolgát.

8. fejezet

Helló, Schwarzenegger!

8.1. Szoftmax Py MNIST

Python

Megoldás videó: <https://youtu.be/j7f9SkJR3oc>

Megoldás forrása: <https://github.com/tensorflow/tensorflow/releases/tag/v0.9.0> (/tensorflow-0.9.0/tensorflow/exa
https://progpater.blog.hu/2016/11/13/hello_samu_a_tensorflow-bol

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

8.2. Mély MNIST

Python

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

8.3. Minecraft-MALMÖ

Megoldás videó: <https://youtu.be/bAPSu3Rndi8>

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

9. fejezet

Helló, Chaitin!

9.1. Iteratív és rekurzív faktoriális Lisp-ben

Megoldás videó: <https://youtu.be/z6NJE2a1zIA>

Megoldás forrása:

9.2. Gimp Scheme Script-fu: króm effekt

Írj olyan script-fu kiterjesztést a GIMP programhoz, amely megvalósítja a króm effektet egy bemenő szövegre!

Megoldás videó: https://youtu.be/OKdAkI_c7Sc

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/GIMP_Lisp/Chrome

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

9.3. Gimp Scheme Script-fu: név mandala

Írj olyan script-fu kiterjesztést a GIMP programhoz, amely név-mandalát készít a bemenő szövegből!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2019/01/10/a_gimp_lisp_hackelese_a_scheme_programozasi_nyelv

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/GIMP_Lisp/Mandala

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

10. fejezet

Helló, Gutenberg!

10.1. Programozási alapfogalmak

[?]

Juhász István: Magas szintű programozási nyelvek (pici-könyv) 11-27. oldal 56-71:

A számítógépek programozására kialakult nyelveknek három szintjét különböztetjük meg:

gépi nyelv :Minden processzor rendelkezik saját gépi nyelvvel, és csak az adott gépi nyelven írt programokat tudja végrehajtani.

assembly szintű nyelv

magas szintű nyelv: Egy magas szintű programozási nyelvet szintaktikai és szemantikai szabályainak együttese határoz meg.

A fordítóprogram egy speciális program, amely a magas szintű nyelven megírt forrásprogramból gépi kódú tárgyprogramot állít elő.

Feladatai:

lexikális elemzés, szintaktikai elemzés, szemantikai elemzés, kódgenerálás

A lexikális elemzés során a forrásszöveget feldarabolja lexikális egységekre (l. 2.2. alfejezet), a szintaktikai elemzés folyamán ellenőrzi, hogy teljesülnek-e az adott nyelv szintaktikaiszabályai.

A programnyelvek osztályozása:

Imperatív nyelvek (Algoritmikus nyelvek)

Deklaratív nyelvek (Nem algoritmikus nyelvek)

Karakterkészlet

Minden program forrásszövegének legkisebb alkotórészei a karakterek. Az eljárásorientált nyelvek esetén ezek a következők:

lexikális egységek, szintaktikai egységek, utasítások, programegységek, fordítási egységek, program

Minden nyelv definiálja a saját karakterkészletét.

Általában a karaktereket a következő módon kategorizálják:

betők, számjegyek, egyéb karakterek

Lexikális egységek

Lexikális egységek :

többkarakteres szimbólum, szimbolikus név, címke, megjegyzés, literál

UTASÍTÁSOK:

Értékadó utasítás: Feladata beállítani vagy módosítani egy (esetleg több) változó értékkomponensét a program futásának bármely pillanatában.

Üres utasítás: Jelentése viszont általánosságban abban áll, hogy segítségével egyértelmű programszerkezet alakítható ki.

Ugró utasítás: Az ugró (vagy feltétel nélküli vezérlésátadó) utasítás segítségével a program egy adott pontjáról egy adott címkével ellátott végrehajtható utasításra adhatjuk át a vezérlést.

Kétirányú elágaztató utasítás (feltételes utasítás): A kétirányú elágaztató utasítás arra szolgál, hogy a program egy adott pontján két tevékenység közül válasszunk, illetve egy adott tevékenységet végrehajtsunk vagy sem

Többirányú elágaztató utasítás: A többirányú elágaztató utasítás arra szolgál, hogy a program egy adott pontján egymást kölcsönösen kizáró akárhány tevékenység közül egyet végrehajtsunk.

Ciklusszervező utasítások: A ciklusszervező utasítások lehetővé teszik, hogy a program egy adott pontján egy bizonyos tevékenységet akárhányszor megismételjünk.

Feltételes ciklus: Ennél a ciklusnál az ismétlődést egy feltétel igaz vagy hamis értéke szabályozza

Előírt lépésszámú ciklus: Minden esetben tartozik hozzá egy változó, a ciklusváltozó. A változó által felvett értékekre fut le a ciklusmag. A változó az értékeit egy tartományból veheti föl. Ezt a tartományt a fejben adjuk meg kezdő- és végértékével.

Felsorolós ciklus: A felsorolós ciklus az előírt lépésszámú ciklus egyfajta általánosításának tekinthető. Van ciklusváltozója, amely explicit módon megadott értékeket vesz fel, és minden felvett érték mellett lefut a mag.

Végtelen ciklus: A végtelen ciklus az a ciklusfajta, ahol sem a fejben, sem a végben nincs információ az ismétlődésre vonatkozóan.

Összetett ciklus: Az előző négy ciklusfajta kombinációiból áll össze.

10.2. Programozás bevezetés

[KERNIGHANRITCHIE]

Kernighan+Ritchie: C programozási nyelv:

1 fejezet:

printf

%d a számot decimális egészként írja ki; %6d a számot decimális egészként, legalább hat karakter széles mezőbe írja ki; %f a számot lebegőpontosként írja ki; %6f a számot lebegőpontosként, legalább 6 karakter

széles mezőbe írja ki; %2f a számot lebegőpontosként, két tizedessel írja ki; %6.2f a számot lebegőpontosként, legalább 6 karakter széles mezőbe, két tizedessel írja ki. szimbolikus állandók #define név helyettesítő szöveg

1.5. Karakteres adatok bevitele és kivitele

c = getchar() végrehajtása után a c változó a bemenő szöveg következő karakterét fogja tartalmazni. A karakterek általában a terminálról (billentyűzetről) érkeznek, az adatállományból történő beolvasással a 7. fejezetben fogunk foglalkozni. A putchar függvény minden egyes hívásakor kiír egy karaktert. A putchar(c) végrehajtása során a c egész típusú változó tartalma mint egy karakter íródik ki, általában a képernyőre. A putchar és a printf hívások felváltva is történhetnek, ilyenkor a kimenet a hívások sorrendjében fog megjelenni.

A függvénydefiníció általános alakja: visszatérési típus függvénynév (paraméter-deklarációk, ha vannak) { deklarációk utasítások }

Változónevek: A nevek betűkből és számjegyekből állhatnak és az első karakterüknek betűnek kell lenni. Az aláhúzás-karakter (_) betűnek számít, és alkalmazásával sokszor javítható a hosszú változónevek olvashatósága.

Deklarációk: A felhasználása előtt minden változót deklarálni kell, bár bizonyos deklarációk implicit módon, a programkörnyezet alapján is létrejöhetnek. A deklaráció egy típust határoz meg, és utána egy vagy több adott típusú változó felsorolása (listája) áll.

Vezérlési szerkezetek: Egy nyelv vezérlésátadó utasításai az egyes műveletek végrehajtási sorrendjét határozzák meg.

A C nyelvben a pontosvessző az utasításlezáró jel (terminátor), szemben a Pascal nyelvvel, ahol elválasztó szerepe van. A { } kapcsos zárójelekkel deklarációk és utasítások csoportját fogjuk össze egyetlen összetett utasításba vagy blokkba, ami szintaktikailag egyenértékű egyetlen utasítással.

Az if-else utasítást döntés kifejezésére használjuk.

A switch utasítás is a többirányú programelágaztatás egyik eszköze. Az utasítás úgy működik, hogy összehasonlítja egy kifejezés értékét több egész értékű állandó kifejezés értékével, és az ennek megfelelő utasítást hajtja végre.

A while (kifejezés) utasítás szerkezetben a program először kiértékeli a kifejezést. Ha annak értéke nem nulla (igaz), akkor az utasítást végrehajtja, majd a kifejezés újra kiértékelődik. Ez a ciklus mindaddig folytatódik, amíg a kifejezés nullává (hamissá) nem válik, és ilyen esetben a program végrehajtása az utasítás utáni helyen folytatódik.

A függvényekkel a nagyobb számítási feladatok kisebb egységekre oszthatók, így a programozó felhasználhatja a már meglévő egységeket és nem kell minden alkalommal előlről kezdeni a munkát. A függvények a működésük részleteit gyakran elrejtik a program többi része előtt, de jól megírt függvények esetén nincs is szükség ezekre a részletekre.

A külső változók: A C nyelvű program külső objektumok – változók vagy függvények – halmaza. A külső jelzőt a belső ellentétként használjuk, ami a függvények belsejében definiált argumentumok és változók leírására alkalmas. A külső változókat a függvényen kívül definiáljuk, így elvileg több függvényben is felhasználhatók.

Megoldás videó: <https://youtu.be/zmfT9miB-jY>

10.3. Programozás

[BMECPP]

Benedek Zoltán, Levendovszky Tihamér: Szoftverfejlesztés C++ nyelven 6. oldalig + 487. oldal

A c és c++ nyelv

Függvény paraméterek és visszatérési érték

üres paraméter listával való függvény hívás :

c: tetszőleges számú paraméter

c++: void típusú paraméterrel hívható

c++ -ban a tetszőleges számú paraméterrel hívható függvény:

```
void f(...)  
{  
    //...  
}
```

Vissza térési érték c-ben alapértelmezeten int típusu c++ ban nem támogatott az alapértelmezett visszatérés, a fordító hibát dob.

A main függvény két típusa:

```
int main ()  
{  
  
}
```

```
int main ( int argc, char *argv )  
{  
  
}
```

argc: parancssor-argumentumok száma

argv: parancssori argumentumok

A bool típus

c++ nyelvben meg jelenik a bool típus értéke true vagy false át képezhető intre ahol a 0 jelenti a hamisat és minden más az igaz értéket.

wchar_t beépített típusú vált használata meg egyezik a c-beli használattal

Változódeklaráció mint utasítás c++ ban minden olyan helyen állhat változó deklaráció ahol utasítás állhat. A ható körök kezdete a deklaráció helye a vége pedig az adott blokk vége ha if ben vagy for ban deklarálnak akkor az adott utasítás vége a ható kör vége

Függvények túlterhelése a c++ nyelvben nem a csak a függvény nevével hanem a nevével és a paraméter listával lesznek azonosítva a függvények.

C++ ban a vissza fele kompatibilitás miatt minden a c ben elő forduló utasítás használható az átállást segítő táblázatot lásd a könyv 487 oldalától.

10.4. Mobil programozás

Ekler Péter, Forstner Bertalan, Kelényi Imre: Bevezetés a mobilprogramozásba 35-49. oldal

Általános információk: A Python egy általános célú programozási nyelv. Guido van Rossum 1990-ben alkotta meg ezt a fejlesztők számára rengeteg pozitív tulajdonsággal rendelkező nyelvet, amely magas szintű, dinamikus, objektumorientált és platform-független. A fejlesztés megkönnyítéséhez magas szintű típusokat is támogat, mint például különféle listák és szótárak.

Előnyei miatt az interpretert elkészítették a Symbian mobil operációs rendszer S60 platformja alá is, hogy megkönnyítsék az egyszerűbb szoftver és prototípusfejlesztést mobil készülékekre. A Python S60 implementáció nagy-részt lefedi az alap Pythont, azonban egy-két modult kihagytak belőle, amely nem kapcsolódik szorosan a mobileszközökhöz.

A Python nyelv jellemzői Amikor alkalmazásokat fejlesztünk, sok esetben szükség van olyan részek megírására is, amelyek az adott probléma szempontjából nem relevánsak, el-készítésük mégis sok időt vesz igénybe. Ilyenek például a különféle fájlkezelő metódusok, hálózatkezelés, GUI kialakítása stb. A szokásos programírás/fordítás/tesztelés/újrafordítás ciklust egy professzi-onális C, C++ vagy Java-fejlesztő is lassúnak találja egy idő után, márpedig er-re minden módosítás esetében szükség van. A Python ebben is segít, esetében ugyanis nincs szükség a fordítás fázisára, az értelmezőnek elegendő a Python-forr

A Python nyelv legfőbb jellemzője, hogy behúzásalapú a szintaxisa. A prog-ramban szereplő állításokat az azonos szintű behúzásokkal tudjuk csoportok-ba szervezni, nincs szükség kapcsos zárójelre vagy explicit kulcsszavakra (pl. begin, end). Egy adott blokk végét egy kisebb behúzású sor jelzi, tehát például üres sor lehet a blokkon belül. A szkript első utasítása nem lehet behúzott. Fontos, hogy a behúzásokat egységesen kezeljük, tehát vagy mindenhol tabot, vagy egységesen szóközt használjuk. Bizonyos szövegszerkesztőkben akár azt is beállíthatjuk, hogy a tab billentyű lenyomása 4 szóközt jelentsen. A nyelv további sajátossága, hogy a sor végéig tart egy utasítás, nincs szükség a megszokott ';' használatára.

Pythonban minden adatot objektumok reprezentálnak. Az adatokon végezhe-tő műveleteket az objektum típusa határozza meg. Pythonban nincs szükség a változók típusainak explicit megadására, a rendszer futási időben, automa-tikusan „kitalálja” a változók típusát a hozzárendelt érték alapján. Az adattípusok a következők lehetnek: számok, sztringek, ennesek (tuples, n-es), listák, szótárak (dictionaries).

Változók és alkalmazásuk Pythonban a változók alatt az egyes objektumokra mutató referenciákat ér-tünk. Maguknak a változóknak nincsenek típusai, így egy szkript futása so-rán bármely, akár különböző típusú objektumra is hivatkozhatnak. Ameny-nyiben egy objektumra az utolsó hivatkozást is töröljük (pl. a válto-zói már más objektumokra mutatnak), az automatikus garbage collector szabadítja fel a memóriaterületet. A nem létező változókra való hivatkozás futás közbeni kivételt okoz.

Pythonban függvényeket a def kulcsszóval definiálhatunk. A függvényekre mint értékekre is tekinthetünk, hiszen azok továbbadhatók más függvények- nek, illetve objektumkonstruktoroknak is. A függvények rendelkeznek para-méterekkel, amelyeknek, a szokásos megkötésekkel és szintaxissal, alapér- telmezett értéket is adhatunk. A paraméterek érték szerint adódnak át, kivé- ve az úgynevezett mutable típusok (pl. listák, szótárak), amelyek függvénybe- li megváltoztatása hatással van a hívókérdészletben lévő objektumra is. Az egyes paramétereknek a szokásos szintaxissal (paraméter értelmezett értéket is adhatunk.

A Python nyelv támogatja a klasszikus, objektumorientált fejlesztési eljárá- sokat, amelyeket ebben az alfejezetben röviden átnézünk. Definiálhatunk osztályokat, amelyek példányai az objektumok. Az osztályoknak lehetnek att-ribútumaik: objektumok, illetve függvények. Ez utóbbiakat metódusoknak vagy tagfüggvénynek is hívjuk. Ezenkívül az osztályok örökölhetnek más osz- tályokból is.

III. rész

Második felvonás

DRAFT

Bátf41 Haxor Stream

A feladatokkal kapcsolatos élő adásokat sugároz a <https://www.twitch.tv/nbatfai> csatorna, melynek permanens archívuma a <https://www.youtube.com/c/nbatfai> csatornán található.

DRAFT

11. fejezet

Helló, Arroway!

11.1. 0.hét

Python: Forstner Bertalan, Ekler Péter, Kelényi Imre: Bevezetés a mobilprogramozásba. Gyors prototípus-fejlesztés Python és Java nyelven (35-51 oldal)

Általános információk: A Python egy általános célú programozási nyelv. Guido van Rossum 1990-ben alkotta meg ezt a fejlesztők számára rengeteg pozitív tulajdonsággal rendelkező nyelvet, amely magas szintű, dinamikus, objektumorientált és platform-független. A fejlesztés megkönnyítéséhez magas szintű típusokat is támogat, mint például különféle listák és szótárak. Előnyei miatt az interpretert elkészítették a Symbian mobil operációs rendszer S60 platformja alá is, hogy megkönnyítsék az egyszerűbb szoftver és prototípusfejlesztést mobil készülékekre. A Python S60 implementáció nagy-részt lefedi az alap Pythont, azonban egy-két modult kihagytak belőle, amely nem kapcsolódik szorosan a mobil eszközökhöz. A Python nyelv jellemzői Amikor alkalmazásokat fejlesztünk, sok esetben szükség van olyan részek megírására is, amelyek az adott probléma szempontjából nem relevánsak, elkészítésük mégis sok időt vesz igénybe. Ilyenek például a különféle fájlkezelő metódusok, hálózatkészítés, GUI kialakítása stb. A szokásos programírás/fordítás/tesztelés/újrafordítás ciklust egy professzionális C, C++ vagy Java-fejlesztő is lassúnak találja egy idő után, márpedig erre minden módosítás esetében szükség van. A Python ebben is segít, esetében ugyanis nincs szükség a fordítás fázisára, az értelmezőnek elegendő a Python-forr A Python nyelv legfőbb jellemzője, hogy behúzásalapú a szintaxisa. A programban szereplő állításokat az azonos szintű behúzásokkal tudjuk csoportokba szervezni, nincs szükség kapcsos zárójelre vagy explicit kulcsszavakra (pl. begin, end). Egy adott blokk végét egy kisebb behúzású sor jelzi, tehát például üres sor lehet a blokkon belül. A szkript első utasítása nem lehet behúzott. Fontos, hogy a behúzásokat egységesen kezeljük, tehát vagy mindenhol tabot, vagy egységesen szóközt használjunk. Bizonyos szövegszerkesztőkben akár azt is beállíthatjuk, hogy a tab billentyű lenyomása 4 szóközt jelentsen. A nyelv további sajátossága, hogy a sor végéig tart egy utasítás, nincs szükség a megszokott ';' használatára. Pythonban minden adatot objektumok reprezentálnak. Az adatokon végezhető műveleteket az objektum típusa határozza meg. Pythonban nincs szükség a változók típusainak explicit megadására, a rendszer futási időben, automatikusan „kitalálja” a változók típusát a hozzárendelt érték alapján. Az adattípusok a következők lehetnek: számok, sztringek, ennesek (tuples, n-es), listák, szótárak (dictionaries). Változók és alkalmazásuk Pythonban a változók alatt az egyes objektumokra mutató referenciákat értünk. Maguknak a változóknek nincsenek típusai, így egy szkript futása során bármely, akár különböző típusú objektumra is hivatkozhatnak. Amennyiben egy objektumra az utolsó hivatkozást is töröljük (pl. a változói már más objektumokra mutatnak), az automatikus garbage collector szabadítja fel a memóriaterületet. A nem létező változókra való hivatkozás

futás közbeni kivételt okoz. Pythonban függvényeket a `def` kulcsszóval definiálhatunk. A függvényekre mint értékekre is tekinthetünk, hiszen azok továbbadhatók más függvényeknek, illetve objektumkonstruktoroknak is. A függvények rendelkeznek paraméterekkel, amelyeknek, a szokásos megkötésekkel és szintaxissal, alapértelmezett értéket is adhatunk. A paraméterek érték szerint adódnak át, kivéve az úgynevezett mutable típusok (pl. listák, szótárak), amelyek függvénybeli megváltoztatása hatással van a hívókérdészletben lévő objektumra is. Az egyes paramétereknek a szokásos szintaxissal (paraméterértelmezett értéket is adhatunk. A Python nyelv támogatja a klasszikus, objektumorientált fejlesztési eljárásokat, amelyeket ebben az alfejezetben röviden átnézünk. Definiálhatunk osztályokat, amelyek példányai az objektumok. Az osztályoknak lehetnek attribútumaik: objektumok, illetve függvények. Ez utóbbiakat metódusoknak vagy tagfüggvénynek is hívjuk. Ezenkívül az osztályok öröközhetnek más osztályokból is.

Összehasonlítás c++ java:

kifejezés fogalom ua.: Kifejezések olyan kód részletek amelyek valami műveletet végeznek és a művelet eredményét adják vissza, vagypedig valami értéket reprezentálnak. , stb: Java esetén egy osztály definíciója és deklarációja, azaz az eljárások feje és megvalósítása nem szétválasztható, mint például C++-ban. Ahogy C++-ban, úgy a Javában is felsorolhatunk változókat, de a Java megengedi, hogy inicializáljuk is azokat, konstruktoron kívül konstruktor: Ennek neve – ahogy C++-ban is – megegyezik az osztály nevével, nincs visszatérési értéke. final: Végleges, azaz konstans érték (nem ugyanaz mint a C++ `const`! Hiszen itt a referencia az az érték, ami nem változtatható, de ettől még a hivatkozott objektum állapota változtatható) Javában minden metódus olyan, mint C++-ban a `virtual` kulcsszóval ellátottak. Itt a dinamikus kötés automatikusan létrejön! Ha a metódus az osztályban nem `static` jelzővel illetett, akkor nincs olyan momentum, amely egyértelműen az alaposztályához kötné (azaz példánymetódus). A kötés ekkor csakis dinamikus lehet, ami azért érdekes helyzet, mert előre senki sem tudhatja (legfőképpen a JVM nem), hogy éppen melyik példánymetódus fut, azaz a kötés csakis a futási idő alatt jöhet létre. Ezért illetik egyúttal a dinamikus kötetést a következő jelzőkkel: futás alatti kötés: runtime binding, késői kötés - late binding, illetve dinamikus kötés alatti példánymetódus-keresés folyamatát dinamikus metóduskeresésnek (dynamic method lookup). A keresés végeredménye ebben az esetben csakis az lehet, hogy az éppen aktuálisan futó objektum kerül végrehajtásra. c++ ehhez a `virtual` jelzőt kell használni Javában minden objektum: referencia: klónozás A java a c++ szal elentétben platform független mivel egy virtuális gépen futt ez a JVM és JRE ezen felül van a JDK ami már a java programok fejlesztéséhez szükséges. Ebből következik, hogy a java programoknak roszab az optimalizáltsága a c++-hoz képes amit a fordító programok gépi nyelvre fordítanak de szintén ebből következik hogy könnyebben hordozhatóak és biztonságosabak a java programok. C++ elsősorban rendszerprogramozásra használják míg a javat alkalmazások fejlesztésére. Széleskörben használják webes, mobilos alkalmazások fejlesztésére. Ennek fő okai a könnyű egységekre bontás és tagolása a programoknak. Goto utasítás a c6+ támogatja de a java nem . (de alapvetően egy jól strukturált programban nincs is szükség a goto utasítás használatára) A c++ támogatja a többszörös öröklődést míg a java nem támogatja a többszörös öröklődést osztályok között. DE az interfacek használatával a javában is át hidalható ez a probléma Az operátor túlterhelést nem támogatja a java a c++-szal szemben ahol ez egy bevet metódus a javában külön függvények segítségével oldható fel ez a probléma., Míg c++ teljesen támogatja a pointerok felhasználását a programokban addig a java csak belsőleg támogatja őket nem írható mutatókat expliciten használó program. Ez azt jelenti, hogy a java korlátozta a mutató támogatását C++ ban mind érték mind referencia alapján lehet hívni addig java nem támogatja a referencia alapu hívást csak érték alapu hívások vannak a javában. A java mindig egy öröklődési fát tartalmaz mert minden osztály az Object class gyermeke. A javában mindig az Object Class a gyökere az öröklődési fának. Ezzel szemben a c++ mindig új öröklődési fát készít. A jdk JRE JVM felépítéséből adódóan a Java nem lép kapcsolatba közvetlenül a hardwarerel míg a c++ fordítási metódusából adódóan az abban írt programok igen.

11.2. 1.hét

Eljárás orientál vs Objektumorientált

Elsőként tisztázzuk a két fogalmat. Az eljárás orientált nyelvek alatt azokat értjük melyek struktúrát programozási elvek alapján működnek, mely eljárás híváson alapszik. Ezek az eljárások a program során bármikor meg hívhatóak, akár saját magukat is hívhatják. A feladatokat lépésről lépésre bontja le az eljárás orientált program változókra és eljárásokra melyek szekvenciális utasításokat tartalmaznak. Ezzel szemben az Objektumorientált nyelvek az objektumokon alapszanak melyeknek vannak tulajdonságuk és viselkedésük melyekkel képesek megváltoztatni a saját és más objektumok tulajdonságait. Az elmondható mind két paradigmáról, hogy kisebbszerekre bontják fel a problémát ezen keresztül pedig a kódot is. A nagy különbség a kettő féle felbontásban az hogy az objektumorientáltnál sokkal könnyebb utólagosan változtatni a programon egy jól meg tervezet programnál csak az adott objektumon kel választani. Míg az eljárás orientáltnál mivel az egész egy programként kezelődik így az egész program változik. Ebből következik az is, hogy az objektumorientált programok sokkal modulárisabbak egyes modulokat akár több programnál is fel lehet használni ezáltal és az által, hogy jobban tagolható az írása rövidül a fejlesztési idő is. Objektumorientált nyelvekben lehet szabályozni a láthatóságot (public, private, protected) mely segítségével elrejthetők az adatok ezáltal biztonságosabb mint az eljárásorientált nyelvek ahol erre nincs lehetőség. Az objektum orientált nyelveknél könnyebb bővítés az öröklődésnek köszönhetően. Erre az eljárás orientált nyelveknél nincs lehetőség.

Java Object metódusok :

protected Object clone(): Vissza tér egy másolatával az adott objektumnak. `x.clone() != x` igazat fog adni, `x.clone().equals(x)` igazat fog adni de ez nem elvárás a használathoz felül kel definiálni a protected miatt nem látszik.

Boolean equals(Object obj) : megalapítja hogy egy objectum egyenlő-e azzal amelyből hívjuk. Abban az esetben kell felüldefiniálni ezt a metódust ha az adott objektum más objektumot is tartalmaz mer ebben az esetben az objektum `==` operátorral hasonlítja össze és így csak akkor ad igazat ha ugyan arra a helyre mutatnak. Abban az esetben ha felül definiáljuk a equals() metódust a hashCode() metódust is illik felüldefiniálni mivel az egyenlő objectumoknak ugyan annak kell lennie a has kódjának.

Class getClass() Visszatér az osztály futás időben mellyel különböző információkat nyerhetünk ki az osztályról.

Int hashCode() Vissza tér egy has értékel az objektumra. Egy futtatás alatt egy adott objektumnak nem szabad változnia a has kódjának de futások között már változhat ha két objectom egyenlő az equals(Object) metódus alapján akkor ugyan azt a has értéket kell hogy kapják az nem elvárás ha két objektum különbözik akkor külön hash vódot kapjanak

Void notify() Egyetlen szálát ébreszt fel, amely az objektum monitorára vár. Az felébresztett szál addig nem folytatódik, amíg az aktuális szál nem oldja fel az objektum zárolását csak az objektum „gazdája” adhatja ki ezt az utasítást. A fel ébresztett szál nem élvez semmilyen előjogot az objektumra

Void notifyAll() Minden szálát fel ébreszt , amely az objektum monitorára vár. A fel ébresztett szálak nem élveznek semmilyen előjogot az objektumra

String toString() Egy stringgel tér vissza ami meg adja az objektumot érdemes felül definiálni alapértelmezetten ezt a kifejezést adja vissza: `getClass().getName() + '@' + Integer.toHexString(hashCode())`

Void wait() A aktuális szál várását eredményezi míg fel nem ébresztik, vagy meg nem szakítják.

Void wait(long timeout, int nanos) aktuális szál várását eredményezi míg fel nem ébresztik, vagy meg nem szakítják vagy el nem telik a meg adott idő

Singleton Design Pattern:

Biztosítani kell, hogy csak egy objektum jöhessen létre az adott osztályból, ezt az objektumot mindenkinek el kell érnie. Ez azzal jár, hogy a lazán kell inicializálni az adott objektumot. Előállítás: összes konstruktort felül kell definiálni egy protecteddel vagy private függvénnyel és kell egy statikus függvény ami hívja a konstruktort ha még nem létezik az adott objektum. Akkor érdemes használni ha egy objektumból pontosan egy darab kell pl.: facade object, State object.

Abstract Factory Design Pattern

A lényege a Abstract Factory-nek hogy interfacet adjon ahhoz hogy családokat hozzunk létre összetartozó objektumokból. A japán autó gyártásban használt modellt modellezi ahol egy prés kis változásokkal képes több típus adott elemét elő állítani. A programozásban a hordozhatóságra ad egy megoldást ahol az adott rendszerhez kell alkalmazkodni de ez sok #ifdef részel járhat a programban. (sokszor használ singleton az egyes objektumok hoz)

Builder Design Pattern

El választja az elkészítését egy összetett objektumnak a reprezentációjától és ezzel eléri, hogy ez az eljárás képes legyen különböző reprezentációkat elő készíteni.

Factory Method Design Pattern:

Meg ad egy felületet egy objektum létrehozásához, de hagyja, hogy az alosztályok döntsék el, melyik osztályt kell példányosítani. A Factory Method lehetővé teszi, hogy az osztály megengedi az alosztályok példányosítását. Definiál egy virtuális konstruktort. A new operátor ártalmas lehet.

Object Pool Design Pattern

Az object pool jelentős teljesítménynövekedést kínálhat; leghatékonyabb azokban a helyzetekben, amikor az osztálypéldány inicializálásának költsége magas, az osztály példányosítási aránya magas, és az egyszerre használt példányszám alacsony. Az Object Pool (más néven erőforráskészletek) az objektum-gyorsítótár kezelésére szolgálnak. Az Objektumkészlethez hozzáférő kliens elkerülheti az új Objektumok létrehozását, ha egyszerűen megkéri a készletet hogy adjon egy már példányosítottat. Általában a pool növekvő medence lesz, vagyis maga a pool új objektumokat hoz létre, ha a pool üres, vagy rendelkezhetünk pool-lal, ami korlátozza a létrehozott objektumok számát.

Prototype Design Pattern

létre hoz egy objektumot majd ezt az objektumot módosítja és clonozza ehez használnia kell a clone a bel interfészt. A new operátor káros. Egy objektum az őse minden objektumnak

OO szemlélet

C++ ban:

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>
#include <cmath>
#include <ctime>

class ElsoOsztajom
{
```

```
private:
    bool letezikKovVeletlen;
    double kovVeletlen;
public:
    ElsoOsztajom();
    ~ElsoOsztajom();

    double veletlen();
};

ElsoOsztajom::ElsoOsztajom()
{
    letezikKovVeletlen=false;
}

ElsoOsztajom::~~ElsoOsztajom()
{
}

double ElsoOsztajom::veletlen()
{
    if (letezikKovVeletlen)
    {
        letezikKovVeletlen =false;
        return kovVeletlen;
    }
    else
    {
        double u1, u2, v1, v2, w;
        do
        {
            u1=std::rand() / (RAND_MAX+1.0);
            u2=std::rand() / (RAND_MAX+1.0);
            v1=2*u1-1;
            v2=2*u2-1;
            w=v1*v1+v2*v2;
        }
        while (w>1);
        double r =std::sqrt((-2*std::log(w))/w);

        kovVeletlen=r*v2;
        letezikKovVeletlen =true;

        return r*v1;
    }
}

int main(){
```

```
double j=0;
ElsőOsztajom r;
for (int i=0; i<5; i++)
{
    j=r.veletlen();
    std::cout<<j<<std::endl;
}
}
```

Javában:

PolarGenerator:

```
package ooszemlelet;

import java.lang.Math;

public class PolarGenerator {

    private boolean isStored = false;
    private double stord;

    public double giveTheNext() {

        if (isStored) {

            isStored = !isStored;
            return stord;

        } else {

            double u1, u2, v1, v2 ,w;

            do {
                u1 = Math.random();
                u2 = Math.random();
                v1 = 2 * u1 - 1;
                v2 = 2 * u2 - 1;
                w = v1 * v1 + v2 * v2;
            }
            while (w>1);

            double r =Math.sqrt((-2 * Math.log(w)) / w);
            stord=r * v2;
            isStored = !isStored;
            return r*v1;

        }

    }

}
```

```
}

}

Main:

package ooszemlelet;

public class Main {

    public static void main(String[] args) {
        // TODO Auto-generated method stub

        PolarGenerator g = new PolarGenerator();
        for (int i=0; i<10 ; i++) {
            System.out.println(g.giveTheNext());
        }

    }

}
```

11.3. Java osztályok a Pi-ben

Az előző feladat kódját fejleszd tovább: vizsgáld, hogy Vannak-e Java osztályok a Pi hexadecimális kifejtésében!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

IV. rész

Irodalomjegyzék

DRAFT

11.4. Általános

[MARX] Marx, György, *Gyorsuló idő*, Typotex , 2005.

11.5. C

[KERNIGHANRITCHIE] Kernighan, Brian W. És Ritchie, Dennis M., *A C programozási nyelv*, Bp., Műszaki, 1993.

11.6. C++

[BMECPP] Benedek, Zoltán És Levendovszky, Tihamér, *Szoftverfejlesztés C++ nyelven*, Bp., Szak Kiadó, 2013.

11.7. Lisp

[METAMATH] Chaitin, Gregory, *META MATH! The Quest for Omega*, http://arxiv.org/PS_cache/math/pdf/0404/0404335v7.pdf , 2004.

Köszönet illeti a NEMESPOR, <https://groups.google.com/forum/#!forum/nemespor>, az UDPROG tanulószoba, <https://www.facebook.com/groups/udprog>, a DEAC-Hackers előszoba, <https://www.facebook.com/groups/DEACHackers> (illetve egyéb alkalmi szerveződésű szakmai csoportok) tagjait inspiráló érdeklődésükért és hasznos észrevételeikért.

Ezen túl kiemelt köszönet illeti az említett UDPROG közösséget, mely a Debreceni Egyetem reguláris programozás oktatása tartalmi szervezését támogatja. Sok példa eleve ebben a közösségben született, vagy itt került említésre és adott esetekben szerepet kapott, mint oktatási példa.